

๑๗ ต.ค. ๒๕๖๗

(ต. ๒๒.๑)

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๕๕๔/๒๕๖๗
คดีหมายเลขแดงที่ ๑๐๘๔/๒๕๖๗

ในพระปรมາṇาไทยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่

๙๙

เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { เทศบาลตำบลบางเตย ผู้ฟ้องคดี
ห้างหุ้นส่วนจำกัด ว.วัฒนาอินเตอร์คอนสตรัคชั่น ที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดี
นายทวีศักดิ์ ชชวาลโขติกุล ที่ ๒

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๗๐๓/๒๕๕๗
หมายเลขแดงที่ ๑๔๘๔/๒๕๖๗

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทำสัญญาจ้าง สัญญาเลขที่ E๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ว่าจ้างผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ทำงานโครงการก่อสร้างเสริมระดับถนนคอนกรีต
เสริมเหล็กบริเวณตลาดบางเตยและสะพานทางเท้า หมู่ที่ ๔ ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก
จังหวัดปทุมธานี ตามรูปแบบรายละเอียดที่แนบท้ายสัญญา โดยตกลงค่าจ้างเป็นเงินจำนวน
๒,๔๙๙,๙๙๙.๙๙ บาท ซึ่งได้รวมภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน ๑๖๓,๕๕๑.๓๙ บาท ตลอดจนภาษีอากรอื่นๆ
และค่าใช้จ่ายทั้งปวงด้วยแล้ว โดยถือราคาเหมาร่วมเป็นเกณฑ์ กำหนดการจ่ายเงินค่าจ้าง
เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก่อสร้างเสร็จตามสัญญา รวมทั้งทำการที่ก่อสร้างให้สะอาดเรียบร้อย
และคณะกรรมการตรวจสอบการรับภาระจ้างไว้ถูกต้อง สัญญาดังกล่าวมีข้อตกลง ดังนี้ ข้อ ๕ (ข) ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
ต้องเริ่มทำงานที่รับจ้างภายในวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และจะต้องทำงานให้แล้วเสร็จสมบูรณ์
ภายในวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ถ้าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้ลงมือทำงานภายในกำหนดเวลา

/หรือไม่สามารถ...

หรือไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา หรือมีเหตุให้เชื่อได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถทำงานภายในกำหนดระยะเวลาหรือจะแล้วเสร็จล่าช้าเกินกว่ากำหนดเวลาหรือผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำผิดสัญญาข้อใดข้อหนึ่ง หรือเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตรวจร่าง หรือผู้ควบคุมงาน หรือบริษัทที่ปรึกษาซึ่งได้รับมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิที่จะบอกเลิกสัญญานี้ได้ และมีสิทธิจ้างผู้รับจ้างรายใหม่เข้าทำงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ลุล่วงไปด้วยดี ข้อ ๑๕ หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา และผู้ฟ้องคดียังมิได้บอกเลิกสัญญา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องชำระค่าปรับให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นจำนวนร้อยละ ๐.๒๕ ต่อวัน นับตั้งจากวันที่กำหนดแล้วเสร็จตามสัญญาหรือวันที่ผู้ฟ้องคดีได้ขยายให้จนถึงวันที่ทำงานแล้วเสร็จจริง นอกจากนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยอมให้ผู้ฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายอันเกิดจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำงานล่าช้าเฉพาะส่วนที่เกินกว่าจำนวนค่าปรับและค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้อีกด้วย ในระหว่างที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังมิได้บอกเลิกสัญญานั้น หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ สามารถปฏิบัติตามสัญญាត่อไปได้ ผู้ฟ้องคดีจะใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาและใช้สิทธิตามข้อ ๑๖ ก็ได้ และถ้าผู้ฟ้องคดีได้แจ้งข้อเรียกร้องไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อครบกำหนดแล้วเสร็จของงานขอให้ชำระค่าปรับแล้ว ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิที่จะปรับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จนถึงวันบอกเลิกสัญญาได้อีกด้วย ข้อ ๑๖ วรรคหนึ่ง ในกรณีที่ผู้ฟ้องคดีบอกเลิกสัญญา ผู้ฟ้องคดีอาจทำงานนั้นเอง หรือว่าจ้างผู้อื่นให้ทำงานนั้นต่อจนแล้วเสร็จได้ ผู้ฟ้องคดีหรือผู้รับจ้างทำงานนั้นต่อมีสิทธิใช้เครื่องใช้ในการก่อสร้างสิ่งที่ก่อสร้างขึ้นชั่วคราวสำหรับงานก่อสร้างและวัสดุต่างๆ ซึ่งเห็นว่าจะต้องสงวนเอาไว้เพื่อการปฏิบัติงานตามสัญญาตามที่จะเห็นสมควร ในกรณีดังกล่าวผู้ฟ้องคดีมีสิทธิรับหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาทั้งหมด หรือบางส่วนตามแต่จะเห็นสมควร วรรคสองนอกจากนี้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องรับผิดชอบในค่าเสียหายซึ่งเป็นจำนวนเกินกว่าหลักประกันการปฏิบัติงานและเสียหายต่างๆ ที่เกิดขึ้นรวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในการทำงานนั้นต่อให้แล้วเสร็จตามสัญญาและค่าใช้จ่ายในการควบคุมงานเพิ่ม (ถ้ามี) ซึ่งผู้ฟ้องคดีจะหักเอาจากเงินประกันผลงานหรือจำนวนเงินใดๆ ที่จะจ่ายให้แก่ผู้ฟ้องคดีก็ได้ ข้อ ๑๗ วรรคหนึ่ง ค่าปรับหรือค่าเสียหายซึ่งเกิดขึ้นจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามสัญญานี้ ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิที่จะหักเอาจากจำนวนเงินค่าจ้างที่ค้างจ่ายหรือจากเงินประกันผลงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หรือบังคับจากหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาได้ วรรคสอง หากมีเงินค่าจ้างตามสัญญาที่หักไว้จ่ายเป็นเงินค่าปรับและค่าเสียหายแล้วยังมีเงินเหลืออยู่อีกเท่าไหร่ ผู้ฟ้องคดีจะคืนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทั้งหมด ข้อ ๑๘ วรรคหนึ่งในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุใดๆ อันเนื่องมาจากความผิดหรือความบกพร่องของฝ่ายผู้ฟ้องคดี หรือพฤติกรรมอันหนึ่งอันใดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ต้องรับผิดตามกฎหมาย ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามเงื่อนไขและกำหนดเวลาแห่งสัญญานี้ได้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องแจ้งเหตุ หรือพฤติกรรมดังกล่าวพร้อมหลักฐานเป็นหนังสือให้ผู้ฟ้องคดีทราบเพื่อขอขยาย

/เวลาทำงาน...

เวลาทำงานออกไปภายใน ๑๕ วัน นับตั้งจากวันที่เหตุนี้สิ้นสุดลง วรรคสอง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามความในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ละสิทธิเรียกร้องในการที่จะขอขยายเวลาทำงานออกไปไม่มีเงื่อนไขใดๆ ทั้งสิ้น เว้นแต่กรณีเหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของฝ่ายผู้ฟ้องคดี ซึ่งมีหลักฐานชัดแจ้งหรือผู้ฟ้องคดีทราบดีอยู่แล้วตั้งแต่ต้น การขยายกำหนดเวลาทำงานตามวรรคหนึ่งอยู่ในดุลพินิจของผู้ฟ้องคดีที่จะพิจารณาตามที่เห็นสมควร ขณะทำสัญญาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นำหนังสือค้ำประกันของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เลขที่ ค.๓๐๑๗๐๐๔๕๙๗๐๐๐ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จำนวนเงิน ๑๒๕,๐๐๐ บาท มอบให้แก่ผู้ฟ้องคดีเพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา หลังจากทำสัญญาแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๔ แจ้งการเข้าทำงานและขอหยุดทำงานโดยอ้างว่า มีชาวบ้านปลูกสร้างบ้านเรือนรุกล้ำแนวบริเวณที่จะก่อสร้างประกอบกับฝนตกหนัก ทำให้ระดับน้ำสูงกว่าปกติ ในบริเวณพื้นที่ก่อสร้าง และขอหยุดงานตั้งแต่วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป แต่ผู้ฟ้องคดี แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เร่งเข้าปฏิบัติงาน เนื่องจากจังหวัดปทุมธานียังไม่ได้ประกาศเป็นพื้นที่ประสบภัยพิบัติ บริเวณพื้นที่ก่อสร้างโครงการยังสามารถปฏิบัติงานได้ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ ขอหยุดงานย้อนหลังตั้งแต่วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป อ้างว่ามีชาวบ้านท่านที่ก่อสร้าง ผู้ฟ้องคดีจึงทำบันทึกแนบท้ายสัญญาจ้างเลขที่ E๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๕ ขยายระยะเวลาทำงานให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จำนวน ๔๘ วัน โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หยุดงานนับตั้งแต่วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ ทั้งนี้ กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องดำเนินการก่อสร้างให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แต่เมื่อถึงวันดังกล่าว ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังไม่ได้เข้าทำการก่อสร้างตามสัญญา ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เข้าปฏิบัติงาน ต่อมา ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ แจ้งสิ้นสุดระยะเวลาตามสัญญาจ้างและสงวนสิทธิการเรียกค่าปรับ แต่เนื่องจากคณะกรรมการรัฐมนตรีมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยน้ำมาตรการให้ความช่วยเหลือ ผู้ประกอบการก่อสร้างที่ได้รับผลกระทบจากเหตุอุทกภัย ผู้ฟ้องคดีจึงทำบันทึกแนบท้ายสัญญาจ้างเลขที่ E๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขยายระยะเวลาให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเวลา ๑๙๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ซึ่งก่อนครบกำหนด ตั้งกล่าว ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แจ้งสงวนสิทธิการเรียกค่าปรับ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ ยืนยันที่จะทำงานจนแล้วเสร็จและยินยอมเสียค่าปรับ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำบันทึกแนบท้ายสัญญาลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ตกลงปรับลดปริมาณงานในช่วงระยะ STA๐+๑๙๙-STAA+๑๙๙ กว้าง ๑.๕๐ เมตร ยาว ๗.๕๐ เมตร พร้อมวางระบายน้ำแบบตัวยูฯ รวมสองข้าง ๑๕.๐๐ เมตร คิดเป็นค่างานที่ปรับลด จำนวน ๘๑,๔๐๐ บาท เหลือวงเงินค่าจ้างจำนวน ๒,๔๗๙,๕๙๙.๗๕ บาท

/หลังจาก...

หลังจากปรับลดงานแล้ว กลุ่มงานนิติการตรวจสอบผลการทำงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามสัญญา แม้สัญญาดังกล่าวจะขยายระยะเวลา ก่อสร้างถึงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตกลงลดปริมาณงาน และปรับลดวงเงินค่าจ้าง โดยมีได้กำหนดเวลาที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องทำงานแล้วเสร็จ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยอมมีหน้าที่ทำงานให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาพอมุมควร นับแต่วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันที่ตกลงลดปริมาณงานตามสัญญาจ้าง แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำงานไม่แล้วเสร็จตามกำหนด อีกทั้ง มีเหตุให้เชื่อได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ผู้ฟ้องคดี จึงมีสิทธิยกเลิกสัญญา ตามสัญญาข้อ ๑๕ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องชำระค่าปรับให้แก่ผู้ฟ้องคดี จำนวนร้อยละ ๐.๒๕ ต่อวัน เนื่องจากการก่อสร้างเป็นการกีดขวางการจราจรที่ทำให้ประชาชน ต้องเดือดร้อน ผู้ฟ้องคดีจึงคิดค่าปรับตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันถัดจากวันครบกำหนดขยายระยะเวลา ก่อสร้างจนถึงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นวันที่ตกลงทำบันทึกแนบท้าย สัญญาเพื่อปรับลดปริมาณงานก่อสร้าง รวมจำนวน ๒๘๙ วัน ค่าปรับวันละ ๖,๐๔๖.๕๐ บาท รวมค่าปรับจำนวนทั้งสิ้น ๑,๗๔๖,๗๘๙.๕๐ บาท แต่เนื่องจากค่าปรับดังกล่าวสูงกว่าร้อยละสิบ ของวงเงินค่าก่อสร้าง ซึ่งจะเบียบกระห่วงหาดใหญ่ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการ ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๓ กำหนดว่า ในกรณีคู่สัญญาไม่สามารถ ปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงได้และจะต้องมีการปรับตามสัญญาหรือข้อตกลงนั้น หากจำนวนเงิน ค่าปรับจะเกินร้อยละสิบของวงเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้างให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ดำเนินการยกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง เว้นแต่คู่สัญญาจะได้ยินยอมเสียค่าปรับให้แก่ หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น โดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ ทั้งสิ้น ให้หัวหน้าฝ่ายบริหารของ หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นพิจารณาผ่อนปรนการยกเลิกสัญญาให้เท่าที่จำเป็น ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๖ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชำระค่าปรับแก่ผู้ฟ้องคดี ภายใน ๗ วัน แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพิกเฉย ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖ แจ้งบอกเลิกสัญญาร้อมสงวนสิทธิ์การเรียกค่าปรับและค่าเสียหาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับหนังสือ ดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๖

การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กระทำการผิดสัญญา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องชำระค่าปรับ แก่ผู้ฟ้องคดี ดังนี้ ๑. วงเงินตามสัญญา ๒,๔๘๙,๗๘๙.๗๕ บาท ค่าปรับร้อยละ ๐.๒๕ คิดเป็น ค่าปรับวันละ ๖,๒๕๐ บาท เริ่มปรับวันที่ ๒๒ ถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๑๐ วัน เดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ จำนวน ๓๐ วัน และวันที่ ๑ ถึงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๖ วัน รวม ๔๖ วัน ($6,250 \times 46 \text{ วัน} = 287,500 \text{ บาท}$) รวม ๒๘๗,๕๐๐ บาท ๒. ตามบันทึก แนบท้ายสัญญาจ้างเลขที่ E๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ปรับลดปริมาณงานและ จำนวนค่าจ้างลงจำนวน ๘๑,๔๐๐ บาท คงเหลือค่าจ้าง ๒,๔๑๘,๕๘๙.๗๕ บาท ค่าปรับ

/ร้อยละ...

ร้อยละ ๐.๒๕ ค่าปรับวันละ ๖,๐๔๖.๕๐ บาท เริ่มปรับตั้งแต่วันที่ ๗ กรกฏาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖ (วันบอกเลิกสัญญา) รวม ๒๘๐ วัน ($๒๘๐ \times ๖,๐๔๖.๕๐ = ๑,๗๕๓,๔๘๕$ บาท) รวม ๑,๗๕๓,๔๘๕ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีค่าปรับจนถึงวันบอกเลิกสัญญาจำนวนทั้งสิ้น ๒,๐๔๐,๙๘๕ บาท ($๒๘๖,๕๐๐ + ๑,๗๕๓,๔๘๕$)

ต่อมา วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ เจ้าหน้าที่กองช่างรายงานว่า ปริมาณงานที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการไปแล้วคิดเป็นเงิน ๑,๖๐๖,๒๙๓ บาท คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๒๕ ของปริมาณงานทั้งหมด ปริมาณงานที่ยังไม่ได้ดำเนินการ คือ สะพานทางเท้า คสส. ขนาดกว้าง ๒ เมตร ยาว ๖๕ เมตร คิดเป็นเงิน ๔๕๐,๐๐๐ บาท ปริมาณฝาร่างระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กแบบรางยู ระยะทาง ๔๖๓ เมตร คิดเป็นเงิน ๔๔๓,๗๐๗.๖๒ บาท และส่วนที่ยังไม่ได้ก่อสร้างคิดเป็นเงิน ๘๑๒,๓๐๖.๗๕ บาท นอกจากนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถก่อสร้างให้แล้วเสร็จโดยเฉพาะฝาปิดระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กที่ยังไม่ได้ดำเนินการหากปล่อยทิ้งไว้อาจเป็นอันตรายต่อประชาชน ผู้ฟ้องคดีจึงว่าจ้างบริษัท พีพร จำกัด ให้ทำงานก่อสร้างแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เนื่องในส่วนของฝาปิดระบายน้ำ ตามสัญญาฉบับลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๖ เป็นเงินค่าจ้างจำนวน ๓๗๙,๐๐๐ บาท ซึ่งบริษัท พีพร จำกัด ส่งมอบงานและรับเงินค่าจ้างแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชำระค่าเสียหายส่วนนี้ ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชำระค่าปรับจำนวน ๒,๐๔๐,๙๘๕ บาท และค่าเสียหายที่ต้องว่าจ้างผู้รับจ้างรายอื่นดำเนินการแทน จำนวน ๓๗๙,๐๐๐ บาท และค่างานส่วนที่ยังไม่ได้ทำคิดเป็นเงินจำนวน ๔๓๓,๓๐๖.๗๕ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๔๕๓,๒๙๑.๗๕ บาท แก่ผู้ฟ้องคดีภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ครบกำหนดชำระวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๗ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพิกเฉย จึงต้องชำระดอกเบี้ยผิดนัดในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗ รวม ๙ วัน คิดเป็นดอกเบี้ยจำนวน ๕,๒๗๖.๖๓ บาท เมื่อร่วมกับต้นเงินจำนวน ๒,๔๕๓,๒๙๑.๗๕ บาท เป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๒,๔๕๙,๕๖๓.๓๖ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องชำระเงินจำนวนดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดี ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการและเป็นหุ้นส่วนประเภทไม่จำกัดความรับผิดชอบจึงต้องร่วมกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้เงินดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๑๐๗ ประกอบมาตรา ๑๐๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันชำระเงินจำนวน ๒,๔๕๙,๕๖๓.๓๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๒,๔๕๓,๒๙๑.๗๕ บาท นับถ้วนจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จให้แก่ผู้ฟ้องคดี

/ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง...

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองให้การและฟ้องแย้งว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองทำงานตามสัญญาไปแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ และยังไม่ได้รับค่าจ้าง ในระหว่างทำงานตามสัญญา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ถึงต้นปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เกิดภาวะน้ำท่วมใหญ่ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดปทุมธานี การขาดแคลนแรงงานจากการประกาศค่าแรงขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท ซึ่งในเหตุการณ์น้ำท่วม อุปกรณ์ก่อสร้าง เช่น เครื่องจักร ปั้นจั่นหอกระเจริญ และรถยนต์ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้รับความเสียหาย วัสดุก่อสร้าง มีราคาสูงกว่าปกติและหายาก ชาวบ้านปลูกบ้านรากล้าพื้นที่ก่อสร้าง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นำเครื่องจักรเข้าพื้นที่ก่อสร้างไม่ได้ เนื่องจากถูกชาวบ้านขัดขวาง แต่ผู้ฟ้องคดีไม่แก้ไขและให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองแก้ไขปัญหาเพียงฝ่ายเดียว การอ้างว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผิดสัญญาและเป็นผู้ทิ้งงานจึงไม่เป็นธรรม และไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีฟ้องคดีต่อศาลโดยไม่แสดงข้อเท็จจริงทั้งหมด แต่เสนอเอกสารบางส่วนเพื่อให้ตนได้ประโยชน์และพั้นความรับผิด สัญญาเลขที่ E๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ มีกำหนดระยะเวลาทำงานตามสัญญา ๑๒๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ต่อมา มีการทำบันทึกแนบท้ายสัญญาดังกล่าวอีกฉบับ ได้แก่ บันทึกแนบท้ายสัญญา E๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๕ ซึ่งทำขึ้นจากการณ์น้ำท่วม ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถเข้าทำงานได้ จึงให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หยุดงานตั้งแต่วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ คงเหลือวันทำงานอีก ๔๘ วัน ตั้งแต่วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๕ (ที่ถูกต้อง คือ ๖ มกราคม ๒๕๕๕) สินสุดวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ บันทึกแนบท้ายสัญญาจ้าง เลขที่ E๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขยายระยะเวลา ก่อสร้างให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามมติคณะรัฐมนตรีเป็นเวลา ๑๕๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และบันทึกแนบท้ายสัญญาลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ที่ปรับลดปริมาณงานก่อสร้างถนนคอนกรีตบริเวณตลาดบางเตย และสะพานทางเท้า จำนวน ๘๑,๕๐๐ บาท คงเหลือวงเงินค่าจ้างจำนวน ๒,๔๑๘,๕๘๘.๗๕ บาท

การทำงานตามสัญญา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๔ ขอหยุดงานเพราะไม่อาจเข้าทำงานได้ เนื่องจากชาวบ้านต่อเติมบ้านเรือนรากล้าแนวเขตก่อสร้าง โดยขอหยุดงานตั้งแต่วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป จนกว่าผู้ฟ้องคดีจะแก้ไขปัญหาดังกล่าว แต่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๕๕ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เร่งเข้าปฏิบัติงาน เนื่องจากจังหวัดปทุมธานียังไม่ประกาศเป็นพื้นที่ประสบภัยพิบัติและอ้างว่าได้ประชาสัมพันธ์เบื้องต้นให้ประชาชนทราบแล้ว ต่อมา จังหวัดปทุมธานี มีประกาศลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๔ ให้พื้นที่หมู่ที่ ๙ ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี เป็นพื้นที่ประสบภัยพิบัติตั้งแต่วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหนังสือลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ขอหยุดงานจากเหตุอุทกภัยที่ไม่สามารถเข้าพื้นที่ก่อสร้างได้ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จนกว่าน้ำจะลดเข้าสู่ภาวะปกติ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๕ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า

/น้ำลดลงแล้ว...

น้ำลดลงแล้วขอให้เข้าปฏิบัติงานตั้งแต่วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไป และมีหนังสือลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เร่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ปฏิบัติงานเนื่องจากสัญญาสิ้นสุด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ยืนยันการพร้อมเข้าทำงาน ต่อมา ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ แจ้งสิ้นสุดระยะเวลาตามสัญญาและสงวนสิทธิ์การเรียกค่าปรับซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕ ขอขยายระยะเวลาตามมติคณะรัฐมนตรีออกไปอีก ๑๙๐ วัน จากนั้นผู้ฟ้องคดีมีหนังสือเร่งรัดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เข้าทำงานและมีหนังสือลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แจ้งขยายระยะเวลาตามมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากเหตุอุทกภัยออกไปอีก ๑๙๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ กับมีหนังสือลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แจ้งว่าระยะเวลาใกล้สิ้นสุดและสงวนสิทธิ์การเรียกค่าปรับ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และหนังสือลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แจ้งปัญหาอุปสรรคในการก่อสร้างว่า มีบ้านเรือนในพื้นที่ก่อสร้างไม่ยอมรื้อถอน และหลังคากาบบ้านยืนเข้ามาในพื้นที่ก่อสร้าง ทำให้ไม่สามารถนำเครื่องจักรเข้าพื้นที่ก่อสร้างได้ ขอให้ผู้ฟ้องคดีแก้ไขปัญหาดังกล่าว นอกจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังมีหนังสือลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ ขอขยายระยะเวลาอีก ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไป และขอให้งดค่าปรับเนื่องจากปัญหาบ้านเรือนรุกล้ำพื้นที่ก่อสร้างจำนวน ๔ จุด ที่เคยแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ แต่ผู้ฟ้องคดีเพิ่งให้ชาวบ้านรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออก และตัดดินปริมาณบางส่วนทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถก่อสร้างให้แล้วเสร็จตามสัญญาได้ ซึ่งผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เร่งก่อสร้างเนื่องจากสัญญาสิ้นสุดแล้ว ส่วนพื้นที่ใดไม่สามารถปฏิบัติงานได้ ให้แจ้งผู้ฟ้องคดีเพื่อแก้ไข ต่อมาผู้ฟ้องคดี มีหนังสือลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยืนยันว่า จะดำเนินงานให้แล้วเสร็จ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ ยืนยันจะดำเนินการให้แล้วเสร็จ และมีหนังสือลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ ขอแบ่งงานเป็น ๒ งาน คือ งานงานที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ และงานที่ยังไม่สามารถก่อสร้างได้ แต่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๖ แจ้งให้เร่งปฏิบัติงาน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ ขอตัดปริมาณงานบริเวณการก่อสร้างสะพานทางเท้า เนื่องจากบ้านเรือนประชาชนรุกล้ำทางเท้าไม่สามารถนำเครื่องจักรเข้าทำงานได้และชาวบ้านไม่ยอมให้ตอกเสาเข็มเพรากระลัวบ้านทรุด แต่ผู้ฟ้องคดี มีหนังสือลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๖ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เข้าดำเนินการให้แล้วเสร็จ กับมีหนังสือลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๖ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชำระค่าปรับ จำนวน ๑,๗๕๖,๗๙๙.๕๐ บาท ภายใน ๗ วัน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๖ ขอยกเลิกสัญญาและให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้เงินส่วนที่ก่อสร้างไปแล้ว จำนวน ๑,๗๔๙,๙๙๙.๕๒ บาท โดยคงปรับ แต่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖ บอกยกเลิกสัญญาและให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

/ ชดใช้...

ชดใช้ค่าปรับจำนวนดังกล่าว ต่อมาจังหวัดปทุมธานีมีหนังสือลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชี้แจงกรณีผู้ฟ้องคดีอ้างว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทิ้งงานตามสัญญา ส่วนผู้ฟ้องคดี มีหนังสือลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชำระเงินค่าปรับจำนวน ๑,๗๔๖,๗๙๙.๔๐ บาท พร้อมค่าเสียหายที่ก่อสร้างไม่แล้วเสร็จจำนวน ๘๙๓,๗๐๗ บาท รวมเป็นเงิน ๒,๖๔๐,๔๐๖.๔๐ บาท ภายใน ๑๕ วัน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหนังสือชี้แจงพร้อมทั้งขอความเป็นธรรม ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี กับมีหนังสือลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๖ และลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ฟ้องคดีทางตามค่าก่อสร้างจำนวน ๑,๗๔๙,๙๙๙.๔๒ บาท และขอให้คงปรับ แต่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๖ แจ้งปฏิเสธการจ่ายเงิน อ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นฝ่ายผิดสัญญา กับมีหนังสือลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ และลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าเสียหาย ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๗ ถึงผู้ฟ้องคดีขอรับความช่วยเหลือตามมติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำเนาเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๖/ว๒๐๘ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เรื่อง การพิจารณา ให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการก่อสร้างที่ได้รับผลกระทบจากการขาดแคลนแรงงานอันเนื่องมาจาก การปรับค่าจ้างขั้นต่ำ โดยผู้ประกอบการก่อสร้างที่ประสบจะขอรับความช่วยเหลือจะต้องยื่นคำร้อง ต่อหน่วยงานคู่สัญญาภายใน ๖๐ วัน นับถัดจากวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ โดยคณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นขอรับความช่วยเหลือในวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นการยื่นขอความช่วยเหลือภายในกำหนดระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนด แต่ผู้ฟ้องคดียังคงมีหนังสือทางมาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชำระค่าเสียหายและค่าปรับ และมีหนังสือ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗ แจ้งรับเรื่องการขอความช่วยเหลือผู้ประกอบการก่อสร้างที่ได้รับ ผลกระทบจากการขาดแคลนแรงงานอันเนื่องมาจากการปรับค่าแรงขั้นต่ำไว้หารืออำเภอสามโคก เพื่อความถูกต้องและเป็นธรรม

การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถเข้าก่อสร้างตามสัญญาได้ เนื่องจากชาวบ้าน วางสิ่งของบริเวณพื้นที่ก่อสร้างและไม่ยอมขนย้ายออก ทั้งยังปลูกบ้านเรือนรุกล้ำพื้นที่ก่อสร้าง จนไม่สามารถนำวัสดุก่อสร้างและเครื่องจักรเข้าทำงานได้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขอให้ผู้ฟ้องคดี บอกกล่าวชาวบ้านขยับสิ่งของและรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออก แต่ผู้ฟ้องคดีเพิกเฉย อีกทั้งขณะนั้น มีฝนตกหนักทำให้น้ำเริ่มท่วมพื้นที่บางส่วนจนไม่สามารถเข้าพื้นที่ก่อสร้างได้ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหนังสือลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ แจ้งขอหยุดงาน แต่ผู้ฟ้องคดีเพิกเฉย ไม่แก้ไขให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เข้าพื้นที่ก่อสร้างได้ แต่กลับมีหนังสือแจ้งให้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เข้าทำงาน จนเมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๕ จังหวัดปทุมธานีได้ประกาศให้ พื้นที่ก่อสร้างเป็นเขตอุทกวัย แต่ผู้ฟ้องคดียังคงเพิกเฉยไม่ประกาศหยุดงานให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทั้งที่บริเวณพื้นที่ก่อสร้างถูกน้ำท่วมทั้งหมด เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีจึงยอมให้

/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หยุดงานตั้งแต่วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เห็นได้ว่า ผู้ฟ้องคดีไม่สนใจแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะเข้าทำงานในพื้นที่ก่อสร้างได้หรือไม่ โดยถือสัญญาจ้างเป็นหลักเท่านั้น และการขยายระยะเวลาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามสัญญาที่แนบท้าย ตั้งแต่วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป ทั้งที่จังหวัดปทุมธานีประกาศเป็นเขตภัยพิบัติตั้งแต่วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๔ ไม่เป็นธรรมต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อีกทั้งผู้ฟ้องคดีทราบดังต่อไปนี้ ทำสัญญาแล้วว่า พื้นที่ก่อสร้างไม่สามารถก่อสร้างได้ เพราะต่อมากลับฟ้องคดีได้ยอมแก้ไขสัญญาโดยปรับลดปริมาณงาน เนื่องจากไม่สามารถก่อสร้างถนนคอนกรีตบริเวณตลาดบางเตยและสะพานทางเท้าตามสัญญาได้ สัญญาจ้างดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นสัญญาที่ไม่เป็นธรรมกับผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง การไม่สามารถก่อสร้างตามสัญญาได้เกิดจากผู้ฟ้องคดีไม่สามารถส่งมอบพื้นที่ได้ ปัญหาชาวบ้าน รุกล้ำพื้นที่ก่อสร้างและการเกิดอุทกภัยครั้งใหญ่ของประเทศไทยและของจังหวัดปทุมธานีดังกล่าว เห็นได้ว่า เป็นเหตุสุดวิสัยและมิใช่ความผิดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่ใช่ฝ่ายผิดสัญญา

เนื่องจากเหตุอุทกภัยเกิดขึ้นตั้งแต่ทำสัญญา แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ยอมรับและไม่มี หลักฐานว่ามีวันนี้ทั่วมหันต์ จึงต้องถือเอาสัญญาแนบท้าย E๙/๒๕๕๔ ฉบับลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๕ เป็นหลักฐาน กล่าวคือ ผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยอมรับว่ามีบริเวณพื้นที่ ก่อสร้างจริง จึงให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หยุดงานตั้งแต่วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ ทั้งที่ผู้ว่าราชการจังหวัด ปทุมธานีประกาศว่ามีวันตั้งแต่วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๔ และประกาศเป็นเขตประสบภัยพิบัติ ในอำเภอสามโคก รวมทั้งพื้นที่หมู่ที่ ๘ อันเป็นพื้นที่ตามสัญญา แต่ผู้ฟ้องคดีกลับให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หยุดงานตั้งแต่วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เสียระยะเวลาทำงานตามความเป็นจริง ถึง ๓๒ วัน (๕ กันยายน ๒๕๕๔ ถึง ๗ ตุลาคม ๒๕๕๔) การให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หยุดทำงานตั้งแต่วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เป็นเวลา ๔๙ วัน แทนเวลา ๔๐ วัน ตามความเป็นจริง และให้เริ่มทำงานใหม่ในวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ รวม ๔๙ วัน จึงไม่เป็นธรรมต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ทางราชการมีมติให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการเกิดอุทกภัยอีก ๔๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จึงคงลงทำสัญญา แนบท้ายสัญญาจ้างเลขที่ E๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขยายระยะเวลาออกไปอีก ๔๐ วัน นับแต่วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ดังนั้น เมื่อเริ่มนับ ตั้งแต่วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ อีก ๔๙ วัน ครบกำหนดตามสัญญานั้นวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕ หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผิดสัญญาจะเริ่มผิดสัญญาตั้งแต่วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จนถึงวันที่ ผู้ฟ้องคดีออกเลิกสัญญา คือวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖ รวมเป็นเวลาที่ผิดสัญญาจริง ๒๘๙ วัน และสัญญาข้อ ๑๕ ระบุว่า หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำงานไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนดไว้ และผู้ฟ้องคดี ยังมิได้ออกเลิกสัญญา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องชำระค่าปรับให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นจำนวนร้อยละ ๐.๒๕

/ต่อวัน...

ต่อวัน คือ วันละ ๖,๒๕๐ บาท แต่เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ กระทรวงการคลังได้พิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการก่อสร้างที่ได้รับผลกระทบจากการขาดแคลนแรงงานอันเนื่องมาจากการปรับค่าแรงขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท โดยให้หน่วยงานราชการใช้อัตราค่าปรับรายวันในอัตราต่ำร้อยละ ๐.๐๑ ของราคาก่อสร้างที่ยังไม่ได้รับมอบและผู้ประกอบการจะต้องยื่นคำร้องต่อหน่วยงานคุ้มครองสัญญาภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการบริหารมีมติ คือ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นคำร้องขอความช่วยเหลือต่อผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นการยื่นภายในเวลาที่คณะกรรมการบริหารมีกำหนด และผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบแล้ว ดังนั้น หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องถูกปรับสามารถปรับได้ในอัตราร้อยละ ๐.๐๑ ของราคาก่อสร้างที่ยังไม่ได้รับมอบ คือ วงเงินสัญญา ๒,๔๘๘,๘๘.๗๕ บาท อัตราร้อยละ ๐.๐๑ เท่ากับวันละ ๒๕๐ บาท จำนวน ๒๘๘ วัน เป็นเงินทั้งสิ้น ๗๒,๐๐๐ บาท เท่านั้น แต่อย่างไรก็ตาม มติคณะกรรมการบริหารเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ตามหนังสือฉบับลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ข้อ ๔.๓.๓ ระบุว่า ในเรื่องการพิจารณาไม่เป็นผู้ทึ้งงาน หากในกรณีที่หน่วยงานได้มีการบอกเลิกสัญญาจ้างก่อสร้างไปแล้ว สืบเนื่องจากผู้รับจ้างได้รับผลกระทบจากการขาดแคลนแรงงานอันเนื่องมาจากการปรับค่าแรงขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท ซึ่งได้บอกเลิกสัญญานั้นในช่วงระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖ ให้ถือว่าไม่เป็นผู้ทึ้งงาน ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีบอกเลิกสัญญากับผู้ถูกฟ้องคดีในวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖ จึงถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ถูกลงโทษเป็นผู้ทึ้งงาน ตามมติคณะกรรมการบริหารด้วย ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีเรียกค่าปรับวันละ ๐.๒๕ ไม่ได้ทั้งหมดและไม่สามารถเรียกค่าเสียหายได้ฯ หากผู้ถูกฟ้องคดีทึ้งสองได้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำงานตามสัญญาไปแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ คิดเป็นค่าก่อสร้างทั้งสิ้น ๑,๗๘๘,๘๘.๘๒ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ทางสามผู้ฟ้องคดีให้ชำระค่างงานหลายครั้ง แต่ผู้ฟ้องคดีเพิกเฉย ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดในดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑,๗๘๘,๘๘.๘๒ บาท นับแต่วันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ บอกเลิกสัญญา (๑๙ เมษายน ๒๕๕๖) ถึงวันฟ้องແย়েງเป็นเวลา ๑ ปี ๓ เดือน ๑๐ วัน คิดเป็นดอกเบี้ย ๑๕,๗๘๐.๘๑ บาท รวมเป็นเงินที่ผู้ฟ้องคดีต้องชำระให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีทึ้งสองเป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๙๐๖,๗๘๐.๖๓ บาท

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินจำนวน ๑,๙๐๖,๗๘๐.๖๓ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑,๗๘๘,๘๘.๘๒ บาท นับแต่วันฟ้องແย়েງ เป็นต้นไปจนกว่าผู้ฟ้องคดีจะชำระให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีทึ้งสองจนแล้วเสร็จ และให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าฤทธิ์ธรรมเนียม และค่าที่ปรึกษากฎหมายแทนผู้ถูกฟ้องคดีทึ้งสอง

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การและให้การแก้ฟ้องແย়েງว่า สัญญาจ้างและบันทึกแบบท้ายสัญญาจ้างที่พิพากษารับกำหนดระยะเวลาตามสัญญามีวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทึ้งสองยังคงดำเนินการก่อสร้างตามสัญญามาไม่แล้วเสร็จและขอหยุดงานหลายครั้ง

/เพื่อให้ได้ลิขิ...

เพื่อให้ได้สิทธิขยายเวลาและขอให้ผู้ฟ้องคดีไม่คิดค่าปรับจนถึงวันที่ผู้ฟ้องคดีบอกเลิกสัญญา ในวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๖ เป็นเวลา ๓๓๖ วัน แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองยังคงทำงานไม่แล้วเสร็จ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองอ้างว่า อุปกรณ์ก่อสร้าง เครื่องจักร รถยนต์ ได้รับความเสียหาย และราคาอุปกรณ์ก่อสร้างมีราคาสูงขึ้น นั้น เกิดจากเหตุธรรมชาติซึ่งเป็นเหตุสุดวิสัยมิใช่การกระทำของผู้ฟ้องคดี อีกทั้งการจัดหาอุปกรณ์ก่อสร้างตามหน้าที่ในสัญญาจ้างผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพียงแต่นำมากองไว้ ยังมิได้ก่อสร้างและส่งมอบงานตามสัญญา จึงไม่อาจโทษผู้ฟ้องคดีได้ และเป็นความเสียหายที่ตกเป็นพับแก่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองที่ต้องรับภาระและความเสี่ยงไว้เอง เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองมีหน้าที่ต้องดูแลรักษาทรัพย์ของตนไม่ให้เกิดความเสียหาย อย่างไรก็ตาม ผู้ฟ้องคดีได้ขยายระยะเวลาการก่อสร้างและปรับลดปริมาณงานอันเป็นการช่วยเหลือผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเข้าทำงานล่าช้า ตามสัญญาต้องเริ่มเข้าทำงานในวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งเข้าทำงานวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ และในวันดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขอหยุดงานเนื่องจากอุบัติเหตุในการทำงาน โดยขอหยุดตั้งแต่วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีได้ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ก่อสร้างทราบและแก้ไขปัญหาเพื่อให้การก่อสร้างดำเนินไปได้ และแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเข้าดำเนินการก่อสร้างต่อในวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ แต่ในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองมีหนังสือขอหยุดงานอ้างว่า เกิดอุทกภัยไม่สามารถเข้าทำงานได้และขอหยุดงานย้อนหลังถึงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันเริ่มต้นทำงาน ตามสัญญาเช่นกัน ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองอ้างประการจังหวัดปทุมธานี เรื่อง ประการพื้นที่ภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในพื้นที่หมู่ที่ ๘ ตำบลบางเตย ซึ่งเป็นพื้นที่ก่อสร้างเมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕ โดยประกาศ ณ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๕ ซึ่งจะเห็นได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองทำหนังสือขอหยุดงานหลังจากมีประกาศถึง ๓๐ วัน แสดงให้เห็นว่า ในช่วงเวลาดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่ได้เข้าดำเนินการใดๆ ในพื้นที่ก่อสร้างและพื้นที่ก่อสร้างยังไม่ได้เกิดอุทกภัยจนไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างได้ ทั้งยังเป็นการขอหยุดงานย้อนไปถึงวันที่เริ่มสัญญา เพื่อให้ตนได้สิทธิขอขยายระยะเวลาทั้งที่การขอหยุดงานดังกล่าวมิได้เข้าหลักเกณฑ์ตามสัญญาจ้าง อีกทั้งตามสัญญาจ้างก็ไม่มีข้อตกลงให้ขอหยุดการก่อสร้างโดยอาศัยเหตุผลดังที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อ้าง เพราะผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ สามารถขอขยายระยะเวลาเพราะเหตุสุดวิสัยได้อยู่แล้ว เมื่อเกิดอุทกภัยผู้ฟ้องคดีให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองหยุดงานและทำบันทึกแบบท้ายสัญญา โดยได้ขยายเวลาดำเนินการออกไปตามสิทธิของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะพึงได้รับตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง มาตราการช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากเหตุอุทกภัยในครัวประชุมเมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๕ รวมทั้งตามสัญญาจ้าง ดังปรากฏตามบันทึกแบบท้ายสัญญาจ้าง เลขที่ E๔/๒๕๕๕ ฉบับลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๕ และฉบับลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แล้ว

/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก่อสร้างไม่แล้วเสร็จตามสัญญาจึงเป็นฝ่ายผิดสัญญาเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖ บอกเลิกสัญญาทำให้สัญญาเป็นอันเลิกกันตั้งแต่วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับหนังสือบอกเลิกสัญญา เมื่อสัญญาเลิกกันแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ย่อมไม่อาจบอกเลิกสัญญากับผู้ฟ้องคดีได้อีก เพราะเมื่อสัญญาเลิกกันย่อมเป็นผลให้คู่สัญญากลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิมตามมาตรา ๓๙๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มิใช่ว่าคู่สัญญาฝ่ายที่ถูกบอกเลิกสัญญากลับมาใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาได้อีก การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นฝ่ายผิดสัญญา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่มีสิทธิเรียกค่าเสียหายจำนวน ๑,๗๔๘,๘๘๘.๘๒ บาท และค่าจ้างตามสัญญาหรือค่าเสียหายใดๆ จากผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า สัญญาจ้างเลขที่ E๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เป็นสัญญาระหว่างผู้ฟ้องคดี “ผู้ว่าจ้าง” กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ “ผู้รับจ้าง” โดยผู้ฟ้องคดีว่าจ้างผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ทำงานโครงการก่อสร้างเสริมระดับถนนคอนกรีตเสริมเหล็กบริเวณตลาดบางเตยและสะพานทางเท้า หมู่ที่ ๔ ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ตามรูปแบบรายละเอียดที่แนบท้ายสัญญา โดยตกลงค่าจ้างเป็นจำนวนเงิน ๒,๔๘๘,๘๘๘.๗๕ บาท ซึ่งได้รวมภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน ๑๖๓,๔๔๑.๓๙ บาท ตลอดจนภาษีอากรอื่นๆ และค่าใช้จ่ายทั้งปวง ด้วยแล้ว โดยถือราคาเหมาร่วมเป็นเกณฑ์ กำหนดการจ่ายเงินค่าจ้าง เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก่อสร้างเสร็จตามสัญญา รวมทั้งทำการที่ก่อสร้างให้สะอาดเรียบร้อย และคณะกรรมการตรวจรับการจ้างไว้ถูกต้อง สัญญาดังกล่าวมีข้อตกลง ดังนี้ ข้อ ๕ (ข) ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องเริ่มทำงานที่รับจ้างภายในวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และจะต้องทำงานให้แล้วเสร็จสมบูรณ์ภายในวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถ้าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้ลงมือทำงานภายในกำหนดเวลาหรือไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา หรือมีเหตุให้เชื่อได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถทำงานภายในกำหนดระยะเวลาหรือจะแล้วเสร็จล่าช้าเกินกว่ากำหนดเวลาหรือผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำผิดสัญญาข้อใดข้อหนึ่ง หรือเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตรวจการจ้าง หรือผู้ควบคุมงาน หรือบริษัทที่ปรึกษาซึ่งได้รับมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิที่จะบอกเลิกสัญญานี้ได้ และมีสิทธิจ้างผู้รับจ้างรายใหม่เข้าทำงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ลุล่วงไปด้วยดี ข้อเท็จจริงปรากฏว่า หลังจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำสัญญากับผู้ฟ้องคดีแล้ว ผู้ฟ้องคดีตกลงขยายระยะเวลาให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามบันทึกแนบท้ายสัญญาจ้างเลขที่ E๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ โดยขยายระยะเวลาตามสัญญาออกไปถึงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แต่เมื่อครบกำหนดดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังคงทำงานไม่แล้วเสร็จ กรณีเช่นนี้จึงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลาที่ได้ตกลงกันไว้ในสัญญา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นฝ่ายกระทำผิดสัญญา ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิบอกเลิกสัญญานี้ได้ตามข้อ ๕ (ข) ของสัญญาจ้าง การที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖ บอกเลิกสัญญากับผู้ฟ้องคดีที่ ๑

/ จึงเป็นการ...

จึงเป็นการบอกเลิกสัญญาโดยชอบด้วยกฎหมาย สำหรับกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และหนังสือลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แจ้งปัญหาอุปสรรคในการก่อสร้างว่า มีบ้านเรือนในพื้นที่ก่อสร้างไม่ยอมรื้อถอน และหลังคาบ้านยื่นเข้ามาในพื้นที่ก่อสร้าง ทำให้ไม่สามารถนำเครื่องจักรเข้าพื้นที่ก่อสร้างได้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็มิได้นำส่งหลักฐานแสดงให้เห็นได้ว่ามีอุปสรรคดังกล่าว เพียงแต่นำส่งแบบแปลน ก่อสร้างแสดงจุดที่ตนอ้างว่ามีอุปสรรคเท่านั้น จึงยังรับฟังไม่ได้ว่ามีอุปสรรคตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อ้างข้ออ้างดังกล่าวจึงไม่อาจรับฟังได้

คดีมีประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อไปว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องรับผิดชอบค่าปรับพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เพียงใด เห็นว่า สัญญาจ้างเลขที่ E๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ข้อ ๑๕ หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาและผู้ฟ้องคดียังมิได้บอกเลิกสัญญา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องชำระค่าปรับให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นจำนวนร้อยละ ๐.๒๕ ต่อวัน นับถัดจากวันที่กำหนดแล้วเสร็จตามสัญญา หรือวันที่ผู้ฟ้องคดีได้ขยายให้จนถึงวันที่ทำงานแล้วเสร็จจริง นอกเหนือนี้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยอมให้ผู้ฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายอันเกิดจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำงานล่าช้าเฉพาะส่วนที่เกินกว่าจำนวนค่าปรับและค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้อีกด้วย ในระหว่างที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังมิได้บอกเลิกสัญญานั้น หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ สามารถปฏิบัติตามสัญญาต่อไปได้ ผู้ฟ้องคดีจะใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาและใช้สิทธิตามข้อ ๑๖ ก็ได้ และถ้าผู้ฟ้องคดีได้แจ้งข้อเรียกร้องไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อครบกำหนดแล้วเสร็จของงานขอให้ชำระค่าปรับแล้ว ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิที่จะปรับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จนถึงวันบอกเลิกสัญญาได้อีกด้วย ข้อเท็จจริงได้ความว่า หลังจากครบกำหนดแล้วเสร็จตามสัญญานี้ในวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังดำเนินการตามสัญญามิได้แล้วเสร็จ ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิปรับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เป็นจำนวนร้อยละ ๐.๒๕ ต่อวัน ของวงเงินตามสัญญานั้นตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันถัดจากวันครบกำหนดแล้วเสร็จตามสัญญา เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า หลังจากทำสัญญาแล้วผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ตกลงกันตามบันทึกแนบท้ายสัญญางานวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ทักษะปรับลดปริมาณงานในช่วงระยะเวลา STA๐+๑๘๙-STAA๐+๑๙๙ กว้าง ๑.๕๐ เมตร ยาว ๗.๕๐ เมตร พร้อมรางระบายน้ำแบบตัวยู ยาวรวมสองข้าง ๑๕.๐๐ เมตร คิดเป็นค่างานที่ปรับลด จำนวน ๘๑,๔๐๐ บาท เหลือวงเงินค่าจ้างจำนวน ๒๒,๔๐๙.๕๙๙ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิปรับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นจำนวนร้อยละ ๐.๒๕ ต่อวัน ของวงเงินจำนวนดังกล่าวซึ่งคิดเป็นค่าปรับจำนวน ๖,๐๔๖.๕๐ บาท ต่อวัน ตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไป ต่อมา ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาได้ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖ บอกเลิกสัญญากับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิปรับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นับถัดจากวันครบกำหนดแล้วเสร็จตามสัญญา คือ วันที่

/๒๒ พฤษภาคม...

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖ จำนวน ๓๓๖ วัน อย่างไรก็ตาม ก่อนครบกำหนดระยะเวลาตามสัญญา ผู้ฟ้องคดีตกลงทำบันทึกแนบท้ายสัญญา E๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๕ โดยกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หยุดงานนับตั้งแต่วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ และตามสัญญาจ้างกำหนดให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งคิดเป็นระยะเวลาการก่อสร้างคงเหลือตามสัญญาจ้างจำนวน ๔๘ วัน นับตั้งแต่แจ้งให้เข้าปฏิบัติงาน คือ ในวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๕ จึงขยายระยะเวลาทำงานให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จำนวน ๔๘ วัน ข้อตกลงดังกล่าวเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีตกลงให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หยุดทำงานตั้งแต่วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำนวน ๔๘ วัน จึงต้องนำระยะเวลาดังกล่าวไปหักกับระยะเวลาที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำงานล่าช้า คงเหลือระยะเวลาที่ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิปรับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จำนวน ๒๘๘ วัน นอกจากนั้น ก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะตกลงให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หยุดทำงานดังกล่าว จังหวัดปทุมธานีได้มีประกาศจังหวัดปทุมธานี ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๕ ประกาศพื้นที่ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในพื้นที่อำเภอสามโคกซึ่งรวมถึงพื้นที่ หมู่ที่ ๙ ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี อันเป็นพื้นที่ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องทำงานตามสัญญา เนื่องจากเกิดอุทกภัยตั้งแต่วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕ จากประกาศดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า มีเหตุอุทกภัยในพื้นที่ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องทำงาน อุทกภัยดังกล่าวจึงถือเป็นเหตุสุดวิสัย ที่ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อาจเข้าทำงานตามสัญญาได้เกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕ ซึ่งเมื่อนับตั้งแต่วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕ จนถึงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันก่อนหน้าวันที่ ผู้ฟ้องคดีตกลงให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หยุดทำงานและเป็นวันที่อุทกภัยยังคงมีอยู่เป็นเวลา ๓๒ วัน จึงต้องนำระยะเวลาดังกล่าวไปหักกับระยะเวลาที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำงานล่าช้า คงเหลือระยะเวลาที่ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิปรับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จำนวน ๒๕๖ วัน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องรับผิดชอบ ค่าปรับแก่ผู้ฟ้องคดีในอัตราวันละ ๖,๐๔๖.๕๐ บาท จำนวน ๒๕๖ วัน คิดเป็นค่าปรับจำนวน หักสิบ ๑,๕๔๗,๙๐๔ บาท แต่อย่างไรก็ตาม เงินค่าปรับเป็นค่าเสียหายที่คู่สัญญาตกลงกัน ไว้ล่วงหน้าเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้หรือชำระหนี้ไม่ถูกต้องครบถ้วน จึงเป็นเบี้ยปรับตามมาตรา ๓๗๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หากเบี้ยปรับนั้นสูงเกินส่วน ศาลจะลดลงเป็นจำนวน พอสมควรได้ตามมาตรา ๓๙๓ แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว กรณีจึงมีปัญหาที่ต้องพิจารณา ต่อไปว่ามีเหตุอันสมควรที่ศาลจะลดเบี้ยปรับให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หรือไม่ เห็นว่า แม้จะเบี้ยบ กระ握งมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๓๑ จะกำหนดว่า ในกรณีที่คู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงได้ และจะต้องมีการปรับตามสัญญาหรือข้อตกลงนั้น หากจำนวนเงินค่าปรับจะเกินร้อยละสิบ ของวงเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้างให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการบอกเลิก สัญญาหรือข้อตกลง เว้นแต่คู่สัญญาจะได้ยินยอมเสียค่าปรับให้แก่นั่นวัยการบริหารราชการ

/ ส่วนท้องถิ่น...

ส่วนห้องกิน โดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ ทั้งสิ้น ให้หัวหน้าหน่วยการบริหารราชการส่วนห้องกิน พิจารณา ผ่อนปรนการบอกเลิกสัญญาได้เท่าที่จำเป็น และข้อเท็จจริงปรากฏว่า หลังจากค่าปรับเกินร้อยละสิบ ของวงเงินค่าจ้างแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงผู้ฟ้องคดียืนยัน ที่จะดำเนินการก่อสร้างให้แล้วเสร็จและยินยอมเสียค่าปรับ อันเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยินยอมชำระค่าปรับแม้ว่าค่าปรับจะเกินร้อยละสิบตามระเบียบดังกล่าวแล้วก็ตาม เมื่อค่าปรับ ดังกล่าวเป็นค่าเสียหายที่คุ้มสัญญาตกลงกันไว้ล่วงหน้าอันเป็นเบี้ยปรับ แม้การปรับนั้นคุ้มสัญญา ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐจะได้ดำเนินการตามระเบียบของทางราชการหรือตามข้อสัญญาไปแล้ว แต่หากเบี้ยปรับนั้นสูงเกินส่วน ย่อมไม่ตัดอำนาจศาลที่จะลดเบี้ยปรับลงเป็นจำนวนพอสมควร ได้ตามมาตรา ๓๘๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเมื่อพิจารณาความเสียหายของ ผู้ฟ้องคดีที่มีอยู่ตามคำฟ้องแล้ว แม้ว่าผู้ฟ้องคดีจะได้รับความเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำงานไม่แล้วเสร็จ จนเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีต้องว่าจ้างผู้รับจ้างรายอื่นให้ทำงานในส่วนที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหน้าที่ต้องดำเนินการ แต่ผู้ฟ้องคดีก็มีสิทธิเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ ค่าเสียหายดังกล่าวได้อยู่แล้ว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องรับผิดเป็นเงินค่าปรับจำนวนถึง ๑,๕๔๗,๙๐๔ บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๖๔ ของวงเงินค่าจ้างตามสัญญา จึงเป็นเบี้ยปรับ ที่สูงเกินส่วน อย่างไรก็ตาม การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ ยืนยันที่จะดำเนินการก่อสร้างให้แล้วเสร็จและยินยอมเสียค่าปรับ แสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยอมรับถึงความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ฟ้องคดีอันเนื่องมาจากการที่ตนทำงานล่าช้าและยอมรับ ในภาระค่าปรับที่เกิดขึ้นหลังจากครบกำหนดระยะเวลาตามสัญญาจนถึงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือดังกล่าว กรณีเข่นนี้จึงต้องถือว่ามีเหตุผลอันสมควร ที่ศาลจะลดค่าปรับโดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รับผิดในค่าปรับนับถัดจากวันครบกำหนดแล้วเสร็จ ตามสัญญา คือ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จนถึงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือยินยอมชำระค่าปรับ จำนวน ๑๒๖ วัน หักด้วยจำนวนวันที่มีเหตุให้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องหยุดทำงานดังกล่าวข้างต้นจำนวน ๔๙ วัน และจำนวน ๓๒ วัน ตามลำดับ คงเหลือวันคิดค่าปรับ จำนวน ๑๖ วัน คิดค่าปรับเป็นเงินจำนวน ๒๗๔,๑๓๙ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องรับผิดชำระค่าปรับจำนวนดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดี

สำหรับกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อ้างว่า เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ กระทำการคลังได้พิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการก่อสร้างที่ได้รับผลกระทบจาก การขาดแคลนแรงงานอันเนื่องมาจากการปรับค่าแรงขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท โดยให้หน่วยงานราชการ ใช้อัตราค่าปรับรายวันในอัตราต่ำกว่าตัวร้อยละ ๐.๐๑ ของราคاضดที่ยังไม่ได้รับมอบและ ผู้ประกอบการจะต้องยืนคำร้องต่อหน่วยงานคุ้มสัญญาภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการตี นิติ คือ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยืนคำร้องขอความช่วยเหลือต่อผู้ฟ้องคดี

/ เมื่อวันที่...

เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นการยื่นภาษีคณะรัฐมนตรีกำหนด และผู้ฟ้องคดี มีหนังสือลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบแล้ว ดังนั้น หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องถูกปรับสามารถปรับได้ในอัตรา้อยละ ๐.๐๑ ของราค้าพัสดุที่ยังไม่ได้รับมอบ คือ วงเงิน สัญญา ๒,๔๙๙,๙๙๙.๗๕ บาท อัตรา้อยละ ๐.๐๑ เท่ากับวันละ ๒๕๐ บาท จำนวน ๒๘๘ วัน เป็นเงินทั้งสิ้น ๗๗,๐๐๐ บาท เท่านั้น และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ตามหนังสือฉบับลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ข้อ ๔.๓.๓ ระบุว่า ในเรื่องการพิจารณา ไม่เป็นผู้ทึ้งงาน หากในกรณีที่หน่วยงานได้มีการบอกเลิกสัญญาจ้างก่อสร้างไปแล้ว สืบเนื่องจาก ผู้รับจ้างได้รับผลกระทบจากการขาดแคลนแรงงานอันเนื่องมาจากการปรับค่าแรงขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท ซึ่งได้บอกเลิกสัญญานี้ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖ ให้ถือว่าไม่เป็นผู้ทึ้งงาน ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีบอกเลิกสัญญากับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖ จึงถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ถูกลงโทษเป็นผู้ทึ้งงาน ตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว รวมถึงผู้ฟ้องคดีเรียกค่าปรับวันละ ๐.๒๕ ไม่ได้หักลดและไม่สามารถเรียกค่าเสียหายได้ จากผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้ นั้น เห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเป็นการกำหนดมาตรการ ให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการก่อสร้างที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐที่ได้รับผลกระทบ จากการขาดแคลนแรงงานอันเนื่องมาจากการปรับค่าจ้างขั้นต่ำ ซึ่งในระหว่างการก่อสร้างงาน ตามสัญญาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่เคยยกปัญหาและอุปสรรคในการทำงานที่เกิดจากการขาดแคลน แรงงานอันเนื่องมาจากการปรับค่าจ้างขั้นต่ำ ทั้งการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำงานไม่แล้วเสร็จ มิได้เกิดจากปัญหาขาดแคลนแรงงานอันเนื่องมาจากการปรับค่าจ้างขั้นต่ำ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยกปัญหาดังกล่าวเพื่อขอรับความช่วยเหลือจากมาตรการดังกล่าวภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีบอกเลิก สัญญากับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมิใช่ผู้ที่จะได้รับประโยชน์จากการ ให้ความช่วยเหลือดังกล่าว ข้ออ้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในกรณีดังกล่าวจึงไม่อาจรับฟังได้

สำหรับกรณีของดอกเบี้ยผิดนัดไม่ชำระหนี้ค่าปรับนั้น เห็นว่า ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๐๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ถ้าหนี้สิ่งกำหนดชำระแล้ว และภัยหลังแต่นั้น เจ้าหนี้ได้คำเตือนลูกหนี้แล้ว ลูกหนี้ยังไม่ชำระหนี้เชร์ ลูกหนี้ได้ซื้อผิดนัดเพราฯ เตือนแล้ว วรรคสอง บัญญัติว่า ถ้าได้กำหนดเวลาชำระหนี้ไว้ตามวันแห่งปฏิทิน และลูกหนี้มิได้ชำระหนี้ ตามกำหนดเชร์ ห้านว่าลูกหนี้ตกเป็นผู้ผิดนัดโดยมิพักต้องเตือนเลย วิธีเดียวกันนี้ห้านให้ใช้บังคับ แก่กรณีที่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้าก่อนการชำระหนี้ ซึ่งได้กำหนดเวลาลงไว้อาจคำนวนนับได้ โดยปฏิทินนับแต่วันที่ได้บอกกล่าว มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า หนี้เงินนั้น ห้านให้คิด ดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดร้อยละเจ็ดกึ่งต่อปี ถ้าเจ้าหนี้อาจจะเรียกดอกเบี้ยได้สูงกว่าหนี้นั้น โดยอาศัยเหตุอย่างอันชอบด้วยกฎหมาย ก็ให้คงส่งดอกเบี้ยต่อไปตามนั้น เมื่อข้อเท็จจริง ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๖ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นำเงินค่าปรับ

/มาชำระ...

มาชำระแก่ผู้ฟ้องคดีภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับหนังสือ ดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องชำระหนี้ให้แก่ผู้ฟ้องคดีภายในวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๖ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ชำระเงินจำนวนดังกล่าว จึงตกเป็นผู้ผิดนัดชำระหนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๖ ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิเรียกร้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชำระดอกเบี้ยผิดนัด ในอัตราอ้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๒๗๔,๑๓๙ บาท ตั้งแต่วันผิดนัดเป็นต้นไป ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๐๔ และมาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งดอกเบี้ยนับตั้งแต่วันที่ผิดนัดจนถึงวันฟ้อง (วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗) เป็นเงินจำนวน ๒๔,๓๔๖.๖๘ บาท (ดอกเบี้ย ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ จำนวน ๑๕,๙๔๕.๓๖ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๔,๔๐๑.๓๓ บาท)

ประเด็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองต้องชำระค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี หรือไม่ เพียงใด เห็นว่า สัญญาจ้างเลขที่ E/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ข้อ ๑๖ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างบอกเลิกสัญญา ผู้ว่าจ้างอาจทำงานนั้นเองหรือว่าจ้างผู้อื่น ให้ทำงานนั้นต่อจนแล้วเสร็จได้... วรรคสอง กำหนดว่า นอกจากนั้น ผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบ ในค่าเสียหายซึ่งเป็นจำนวนเกินกว่าหลักประกันการปฏิบัติงานและเสียหายต่างๆ ที่เกิดขึ้นรวมทั้ง ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในการทำงานนั้นต่อให้แล้วเสร็จตามสัญญาและค่าใช้จ่ายในการควบคุมงานเพิ่ม (ถ้ามี) ซึ่งผู้ว่าจ้างจะหักออกจากเงินประกันผลงานหรือจำนวนเงินใดๆ ที่จะจ่ายให้แก่ผู้รับจ้างก็ได้ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๒๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า การเรียกเอา ค่าเสียหายนั้น ได้แก่เรียกค่าสินใหม่ทดแทน เพื่อความเสียหายเช่นที่ตามปกติยอมเกิดขึ้น แต่การไม่ชำระหนี้นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้บอกเลิกสัญญากับ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แล้ว ผู้ฟ้องคดีได้ว่าจ้างให้บริษัท พีพาร จำกัด ดำเนินการก่อสร้างแทน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในส่วนของงานฝาปิดรางระบายน้ำ ตามสัญญาจ้าง เลขที่ ๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๖ เป็นเงินค่าจ้าง จำนวน ๓๗๙,๐๐๐ บาท โดยบริษัท พีพาร จำกัด ได้ส่งมอบงานและรับค่าจ้างแล้ว ซึ่งค่าจ้างจำนวน ๓๗๙,๐๐๐ บาท ที่ผู้ฟ้องคดีต้องจ่ายให้แก่ บริษัท พีพาร จำกัด ถือเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีต้องว่าจ้างให้ผู้อื่นทำงานที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องดำเนินการตามสัญญาดังกล่าว แต่เมื่อนำเงินค่าการทำงานที่ผู้ฟ้องคดีต้องใช้ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเงิน ๑,๖๐๖,๒๙๓ บาท หักออกจากค่าจ้างทั้งหมดตามสัญญา คงเหลือเงินค่าจ้างตามสัญญา จำนวน ๔๑๒,๓๐๖.๗๕ บาท (๒,๔๗๙,๔๙๙.๗๕ – ๑,๖๐๖,๒๙๓) ซึ่งครอบคลุมจำนวนเงิน ๓๗๙,๐๐๐ บาท ที่ผู้ฟ้องคดีได้ว่าจ้างให้บริษัท พีพาร จำกัด ดำเนินการก่อสร้างแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในส่วนของงานฝาปิดรางระบายน้ำ ตามสัญญาจ้างเลขที่ ๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๖ กรณีจึงไม่มีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในการทำงานนั้นต่อให้แล้วเสร็จที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จำต้องรับผิดต่อผู้ฟ้องคดี ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่จำต้องชำระเงินดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดี ส่วนความเสียหายกรณีค่างงานในส่วนที่ยังไม่ได้ดำเนินการ ผู้ฟ้องคดีคิดค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน

/๔๓๓,๓๐๖.๗๕ บาท...

๔๓๓,๓๐๖.๗๕ บาท นั้น เมื่อปรากฏว่า ขณะที่ผู้ฟ้องคดียืนฟ้องคดีนี้ ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้ดำเนินการจัดจ้างผู้รับจ้างรายใหม่ให้ทำงานดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่ได้รับความเสียหายจากการณ์ดังกล่าว แต่อย่างใด ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่จำต้องชำระเงินค่าเสียหายส่วนนี้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องรับผิดชำระเงินค่าปรับจำนวน ๒๗๘,๑๓๙ บาท กับต้องชำระดอกเบี้ยของค่าปรับจำนวน ๒๔,๓๔๖.๖๘ บาท รวมเป็นเงินที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องชำระให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวนทั้งสิ้น ๓๐๒,๔๔๕.๖๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๒๗๘,๑๓๙ บาท นับถ้วนจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่า จะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี

สำหรับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ นั้น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๐๗๗ บัญญัติว่า อันห้างหุ้นส่วนจำกัดนั้น คือ ห้างหุ้นส่วนประเภทหนึ่งซึ่งมีผู้เป็นหุ้นส่วนสองจำพวก ดังจะกล่าวต่อไปนี้ คือ (๑) ผู้เป็นหุ้นส่วนคนเดียวหรือหลาย คนซึ่งมีจำกัดความรับผิดเพียงไม่เกิน จำนวนเงินที่ตนรับจะลงหุ้นในห้างหุ้นส่วนนั้นจำพวกหนึ่ง และ (๒) ผู้เป็นหุ้นส่วนคนเดียวหรือหลาย คนซึ่งต้องรับผิดร่วมกันในบรรดาหนึ่งของห้างหุ้นส่วนไม่มีจำกัดจำนวนอีกจำพวกหนึ่ง และมาตรา ๑๐๘๗ บัญญัติว่า อันห้างหุ้นส่วนจำกัดนั้น ท่านว่าต้องให้แต่เฉพาะผู้เป็นหุ้นส่วน จำพวกไม่จำกัดความรับผิดเท่านั้นเป็นผู้จัดการ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดซึ่งต้องร่วมรับผิด ในบรรดาหนึ่งของห้างหุ้นส่วนโดยไม่จำกัดจำนวนตามมาตรา ๑๐๗๗ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงต้องร่วมกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชำระหนี้ข้างต้นให้แก่ ผู้ฟ้องคดีด้วย

คดีมีประเด็นต่อไปว่า ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชำระค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยแก่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หรือไม่ เพียงใด เนื่องว่า เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กระทำการลักทรัพย์และผู้ฟ้องคดี บอกเลิกสัญญา กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยชอบแล้ว การบอกเลิกสัญญาย่อมมีผลทำให้คุ้สัญญา ทั้งสองฝ่ายกลับคืนสู่ฐานะเดิม ตามมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งบัญญัติว่า เมื่อคุ้สัญญาฝ่ายหนึ่งได้ใช้สิทธิเลิกสัญญาแล้ว คุ้สัญญาแต่ละฝ่ายจะต้องให้อภัยหนึ่ง ได้กลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิม วรรคสาม บัญญัติว่า ส่วนที่เป็นการงานอันได้กระทำให้และ เป็นการยอมให้เช่าทรัพย์นั้น การที่จะชดใช้คืน ท่านให้ทำได้ด้วยใช้เงินตามควรค่าแห่งการนั้นๆ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า หลังจากผู้ฟ้องคดีบอกเลิกสัญญา กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แล้ว เจ้าหน้าที่ กองซ่อมของผู้ฟ้องคดีมีบันทึกข้อความ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ รายงานหัวหน้างานนิติกร ของผู้ฟ้องคดีว่า ปริมาณงานที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการจริง เป็นเงิน ๑,๖๐๖,๒๙๓ บาท คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๒๕ ของงานทั้งหมด ซึ่งหนังสือของเจ้าหน้าที่กองซ่อมดังกล่าวเป็นการรายงาน ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตนและเจ้าหน้าที่ดังกล่าวไม่มีส่วนได้เสียในจำนวนปริมาณงาน ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ดำเนินการ กรณีจึงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำงานได้ในปริมาณงาน

/และมูลค่า...

และมูลค่า้งานจำนวนดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงต้องใช้เงินค่าการงานดังกล่าวให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๓๙๑ วรรคหนึ่ง และวรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การที่ผู้ฟ้องคดี อ้างว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นฝ่ายผิดสัญญา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่มีสิทธิเรียกค่าเสียหาย จึงไม่อาจรับฟังได้ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องชำระเงินจำนวน ๑,๖๐๖,๒๘๓ บาท ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

สำหรับกรณีของดอกเบี้ยของค่าการงานที่ผู้ฟ้องคดีจะต้องชำระแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า หลังจากผู้ฟ้องคดีบอกเลิกสัญญากับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๖ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าก่อสร้างแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ภายใน สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๖ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องชำระค่าการงานให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ภายในวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๖ เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ชำระค่าการงานดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงตกเป็นผู้ผิดนัดชำระหนี้ตั้งแต่วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีสิทธิเรียกร้องให้ผู้ฟ้องคดีชำระดอกเบี้ยผิดนัดในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑,๖๐๖,๒๘๓ บาท ตั้งแต่วันผิดนัดเป็นต้นไป ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๐๔ และมาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งดอกเบี้ยนับตั้งแต่วันที่ผิดนัดจนถึงวันฟ้องเย้ง (วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๗) เป็นเงินจำนวน ๑๑๐,๕๗๐.๑๗ บาท (ดอกเบี้ย ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ จำนวน ๓๒,๓๔๕.๘๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๗๘,๒๒๕.๒๗ บาท) ผู้ฟ้องคดีจึงต้องชำระเงินจำนวนดังกล่าวให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้ฟ้องคดีจึงต้องชำระค่าการงานจำนวน ๑,๖๐๖,๒๘๓ บาท และดอกเบี้ยจำนวน ๑๑๐,๕๗๐.๑๗ บาท รวมเป็นเงินที่ผู้ฟ้องคดีต้องชำระให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จำนวนทั้งสิ้น ๑,๗๑๖,๕๖๓.๑๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑,๖๐๖,๒๘๓ บาท นับถ้วนจากวันฟ้องเย้งเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

สำหรับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เมื่อสัญญาจ้างพิพากษามีค่าสัญญาคือ ผู้ฟ้องคดีกับ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการจึงไม่ได้เป็นคู่สัญญากับผู้ฟ้องคดี ที่จะมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาพิพากษากับผู้ฟ้องคดีเป็นการส่วนตัว ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่มีสิทธิฟ้องเย้งผู้ฟ้องคดีให้รับผิดตามสัญญาพิพากษาตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

เมื่อได้วินิจฉัยให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองต้องชำระเงินค่าปรับจำนวน ๒๗๔,๑๓๙ บาท พร้อมดอกเบี้ยผิดนัดจนถึงวันฟ้องคดี (๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗) จำนวน ๒๔,๓๔๖.๖๘ บาท ให้แก่ ผู้ฟ้องคดี รวมเป็นเงินจำนวน ๓๐๒,๔๔๕.๖๘ บาท เมื่อนำเงินจำนวน ๒๗๔,๑๓๙ บาท มาคิดคำนวนดอกเบี้ยผิดนัดในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับถ้วนจากวันฟ้องคดีจนถึงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ (วันฟ้องเย้ง) รวมเป็นระยะเวลา ๙๐ วัน เป็นเงินจำนวน ๕,๑๔๓.๖๗ บาท รวมเป็นเงินค่าปรับพร้อมดอกเบี้ยผิดนัดจำนวนทั้งสิ้น ๓๐๗,๖๒๙.๓๕ บาท และถือว่าวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ (วันฟ้องเย้ง) เป็นวันที่หนึ่งทั้งสองรายนั้นถึงกำหนดชำระเงินกัน จึงให้หักลบหนึ่งกัน

/ทำให้...

ทำให้ผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีหันสองหลุดพ้นจากหนี้ของตนในเงินจำนวน ๓๐๗,๖๒๙.๓๕ บาท คงเหลือเงินค่าการงานพร้อมดอกเบี้ยที่ผู้ฟ้องคดีต้องชำระให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเงินจำนวน ๑,๔๐๙,๒๓๓.๘๒ บาท (๑,๗๑๖,๘๖๓.๑๗ – ๓๐๗,๖๒๙.๓๕) พร้อมดอกเบี้ยนับตั้งจากวันฟ้องเย้งเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินจำนวน ๑,๔๐๙,๒๓๓.๘๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตรา้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าว นับถัดจากวันฟ้องเย้ง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คืนค่าธรรมเนียมศาลบางส่วนตามส่วนของ การชนะคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดี (ในส่วนยอดเงินจำนวน ๓๐๗,๔๘๔.๖๘ บาท) และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (ในส่วนยอดเงินจำนวน ๑,๗๑๖,๘๖๓.๑๗ บาท) ยกฟ้องเย้งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ผู้ฟ้องคดีเห็นด้วยกับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ที่พิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นฝ่ายผิดสัญญาและผู้ฟ้องคดีมีสิทธิบอกเลิกสัญญาโดยชอบด้วยกฎหมาย แต่ไม่เห็นด้วยกับการปรับลดเบี้ยปรับ จากเดิมที่ผู้ฟ้องคดีคิดเป็นจำนวน ๒๘๙ วัน มาเป็น ๑๒๖ วัน (ตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕) โดยเห็นว่า เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือขอทำงานต่อและยินยอมเสียค่าปรับในวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ แล้ว หักด้วยจำนวนวันที่มีเหตุให้ต้องหยุดงานจำนวน ๔๙ วัน และ ๓๒ วัน ตามลำดับ คงเหลือจำนวนวันคิดค่าปรับ ๕๖ วัน นั้น ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วย เพราะ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังปฏิบัติงานตามสัญญาต่อ แม้จะล่วงเลยวันสิ้นสุดสัญญาแล้ว กรณีจึงไม่อาจกำหนดเอาวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นวันเลิกสัญญาที่จะคิดเบี้ยปรับได้ การที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖ บอกเลิกสัญญากับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นการบอกเลิกสัญญาที่ชอบด้วยกฎหมาย และการนำวันหยุดทำงานตั้งแต่วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำนวน ๔๙ วัน และตั้งแต่วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๓๒ วัน มาหักลดจำนวนวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องชำระเบี้ยปรับนั้น ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า จำนวน ๔๙ วันดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีมิได้นำนับเป็นจำนวนวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องชำระค่าปรับแก่ผู้ฟ้องคดี การนับจำนวนวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องเสียค่าปรับตามสัญญาจ้าง คือ ตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ อันเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้ขยายระยะเวลากรอกสร้างให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จำนวน ๑๙๐ วัน ตามมาตรการช่วยเหลือเนื่องจากอุทกภัย กรณีจึงไม่มีเหตุที่จะนำจำนวนวัน ๔๙ วัน และ ๓๒ วัน มาหักลดจำนวนวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องชำระเบี้ยปรับ เนื่องจากวันที่คิดคำนวนเบี้ยปรับเป็นวันที่ล่วงเลยจำนวน ๔๙ วันและ ๓๒ วันดังกล่าวแล้ว การคิดคำนวนค่าปรับตามคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีเป็นการคิดคำนวนที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ในส่วนค่าการงานที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จำนวน ๑,๖๐๖,๒๘๓ บาท นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้นำพยานหลักฐานมาแสดงให้เห็นได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีการก่อสร้างไปแล้วเท่าใด จึงยังไม่อาจกำหนดให้ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดเป็นเงินจำนวน ๑,๖๐๖,๒๘๓ บาท ได้ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

/เป็นฝ่ายผิดสัญญา...

เป็นฝ่ายผิดสัญญา ผู้ฟ้องคดีจึงไม่จำต้องรับผิดในค่าเสียหายส่วนนี้ ในส่วนดอกเบี้ยนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ต้องชำระค่าเสียหายใดๆ แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ตกเป็นผู้ผิดนัดและไม่ต้องรับผิดชำระดอกเบี้ยให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้ว่าจ้างให้บริษัท พ้าพร จำกัด ดำเนินการก่อสร้างแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในส่วนงานฝาปิดระบายน้ำ ตามสัญญาจ้างเลขที่ ๑๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๖ เป็นเงินค่าจ้างจำนวน ๓๗๙,๐๐๐ บาท โดยบริษัท พ้าพร จำกัด ได้ส่งมอบงานและได้รับค่าจ้างแล้ว จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น การที่ศาลปกครองชี้นั้นวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีไม่มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นโดยเห็นว่าคงเหลือเงินค่าจ้างตามสัญญาหลังจากหักจำนวนเงินที่ผู้ฟ้องคดีต้องจ่ายแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จำนวน ๔๑๒,๓๐๖.๗๕ บาท ซึ่งครอบคลุมจำนวนเงิน ๓๗๙,๐๐๐ บาท แล้ว นั้น ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วย และตามสัญญาจ้างเลขที่ E๕/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ได้กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องชำระค่าปรับให้แก่ผู้ฟ้องคดีในอัตราร้อยละ ๐.๒๕ ต่อวันนับถัดจากวันที่ครบกำหนดแล้วเสร็จตามสัญญา เมื่อปรากฏว่า หลังจากครบกำหนดแล้วเสร็จตามสัญญาในวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังดำเนินการตามสัญญาไม่แล้วเสร็จ ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิปรับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในอัตราร้อยละ ๐.๒๕ ต่อวัน ของวงเงินตามสัญญาตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันถัดจากวันครบกำหนดแล้วเสร็จตามสัญญา จนถึงวันออกเลิกสัญญา ผู้ฟ้องคดีจึงคิดค่าปรับตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันที่ถัดจากวันครบกำหนดขยายระยะเวลา ก่อสร้างจนถึงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นวันที่ตกลงทำบันทึกแนบท้ายสัญญาเพื่อปรับลดปริมาณงานก่อสร้างรวม ๒๘๙ วัน คงเหลือระยะเวลาที่ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิปรับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จำนวน ๒๕๖ วัน ค่าปรับอัตราวันละ ๖๐,๔๖.๕๐ บาท เป็นเงินจำนวน ๑,๕๔๗,๙๐๔ บาท การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ ยืนยันที่จะดำเนินการก่อสร้างให้แล้วเสร็จและยินยอมเสียค่าปรับ แสดงให้เห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยอมรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นหลังจากครบกำหนดระยะเวลาตามสัญญาจ้างจนถึงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือตั้งกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิเรียกค่าปรับเกินร้อยละสิบของวงเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้างได้

กรณีความเสียหายค่างงานในส่วนที่ยังไม่ได้ดำเนินการจำนวน ๔๓๓,๓๐๖.๗๕ บาท นั้น ผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาจ้างก่อสร้างโครงการก่อสร้างยกระดับทางเท้า คลส. บริเวณตลาดบางเตย เชื่อมบริเวณวัดบางเตยกางโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ตามสัญญาจ้างเลขที่ ๑๕/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ กับ ห้างหุ้นส่วนจำกัด โขคwanชัยก่อสร้าง เป็นเงินจำนวน ๒๕๓,๐๐๐ บาท โดยห้างหุ้นส่วนจำกัด โขคwanชัยก่อสร้าง ได้ส่งมอบงานและรับค่าจ้างแล้ว ถือเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีต้องว่าจ้างให้ผู้อื่นทำงานที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องดำเนินการตามสัญญา จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิหักเงินค่าจ้างออกจากเงินค่าจ้างตามสัญญาที่จะต้องจ่ายให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเงินจำนวน ๒๕๓,๐๐๐ บาท

/ขอให้...

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาแก้คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นเป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันชำระเงินจำนวน ๒,๔๕๘,๕๖๘.๓๙ บาท แก่ผู้ฟ้องคดีพร้อมดอกเบี้ยในอัตรา้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๒,๔๕๓,๒๔๑.๗๕ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองแก้อุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเห็นด้วยกับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น การนำจำนวนวัน ๔๕ วัน และ ๓๒ วัน มาคิดหักจำนวนวันในการเสียค่าปรับนั้น ถูกต้องแล้ว เพราะหักวันหยุดตามสัญญาบันทึกแนบท้ายสัญญาจ้างเลขที่ E๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๕ และหักตามประ公示เป็นพื้นที่ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินของจังหวัดปทุมธานี ที่ให้พื้นที่อำเภอสามโคก รวมถึงพื้นที่หมู่ที่ ๙ ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี เป็นพื้นที่ภัยพิบัติ ตั้งแต่วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ รวม ๓๒ วัน มาหักเป็นวันหยุด ส่วนค่าการงานนั้น หลังจากผู้ฟ้องคดีได้นำออกเลิกสัญญากับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แล้ว เจ้าหน้าที่กองซ่อมของผู้ฟ้องคดีได้มีบันทึกข้อความ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ รายงาน หัวหน้างานนิติกรผู้ฟ้องคดีว่าปริมาณงานที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการจริงเป็นเงิน ๑,๖๐๖,๒๘๓ บาท ซึ่งหนังสือของเจ้าหน้าที่กองซ่อมกล่าวเป็นการรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตน และเจ้าหน้าที่ดังกล่าวไม่มีส่วนได้เสียในจำนวนปริมาณงานที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ดำเนินการ กรณีจึงรับฟังได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำงานได้ในปริมาณงานและมูลค่างานจำนวนดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงต้องใช้เงินค่าการงานให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเงิน ๑,๖๐๖,๒๘๓ บาท กรณีผู้ฟ้องคดีได้ว่าจ้างให้บริษัท ฟ้าพร จำกัด ดำเนินการก่อสร้างแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในส่วนงานฝาปิด rangle ระบายน้ำ ตามสัญญาจ้างเลขที่ ๑๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๖ เป็นเงินค่าจ้าง จำนวน ๓๗๘,๐๐๐ บาท นั้น ถือเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีต้องว่าจ้างให้ผู้อื่นทำงานแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่เมื่อนำเงินค่าการงานที่ผู้ฟ้องคดีต้องใช้ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จำนวน ๑,๖๐๖,๒๘๓ บาท หักออกจากค่าจ้างทั้งหมดจำนวน ๒,๔๑๘,๕๕๙.๗๕ บาท แล้ว คงเหลือเงินค่าจ้างตามสัญญา จำนวน ๘๒๒,๓๐๖.๗๕ บาท ซึ่งเงินที่เหลือดังกล่าวครอบคลุมจำนวนเงิน ๓๗๘,๐๐๐ บาท ด้วย กรณีจึงไม่มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในการทำงานนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่ต้องชำระเงินดังกล่าวให้กับผู้ฟ้องคดี

กรณีผู้ฟ้องคดีได้ว่าจ้างให้ ห้างหุ้นส่วนจำกัด โชควนชัยก่อสร้าง ก่อสร้าง ทางยกระดับทางเท้า คสล. บริเวณตลาดบางเตยเชื่อมบริเวณวัดบางเตยกลางโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ตามสัญญาจ้างเลขที่ ๑๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๒ เป็นเงินจำนวน ๒๕๓,๐๐๐ บาท นั้น ไม่ได้อยู่ในงานก่อสร้างเดียวกับที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รับจ้างผู้ฟ้องคดีตามสัญญาจ้างเลขที่ E๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เพราะงานดังกล่าวจากค่าจ้างตามสัญญาจำนวน ๘๒๒,๓๐๖.๗๕ บาท กรณีจึงไม่มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในการทำงานนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่ต้องชำระเงินดังกล่าวให้กับผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

/คดีนี้...

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี คู่กรณีไม่ได้ยื่นคำแกล้ง เป็นหนังสือ และไม่ได้แจ้งความประ伤ค์ให้ศาลจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี ศาลได้รับฟัง สรุปข้อเท็จจริงของคดีที่จราจรเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงตัวว่าจากประกอบคำแกล้งการณ์ เป็นหนังสือของคดีที่จราจรผู้แพ่งคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานในคำฟ้อง คำให้การและฟ้องเบี้ยง คำคัดค้านคำให้การและคำให้การแก่ฟ้องเบี้ยง คำอุทธรณ์ และคำแก้อุทธรณ์แล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีทำสัญญาจ้าง สัญญาเลขที่ E๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ว่าจ้างผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ทำงานโครงการก่อสร้างเสริมระดับ ถนนคอนกรีตเสริมเหล็กบริเวณตลาดบางเตยและสะพานทางเท้า หมู่ที่ ๕ ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ตามรูปแบบรายละเอียดที่แนบท้ายสัญญา ตกลงค่าจ้าง เป็นจำนวนเงิน ๒,๔๘๘,๘๘๘.๗๕ บาท โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องเริ่มทำงานที่รับจ้างภายในวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และจะต้องทำงานให้แล้วเสร็จสมบูรณ์ภายในวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ในการทำสัญญาดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นำหนังสือค้ำประกันของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เลขที่ ก.๓๐๓๗๐๐๔๕๙๒๗๐๐๐ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จำนวนเงิน ๑๒๕,๐๐๐ บาท มอบให้แก่ผู้ฟ้องคดีเพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา หลังจาก ทำสัญญาแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ แจ้งการเข้าทำงานและ ขอหยุดทำงาน อ้างว่า มีชาวบ้านปลูกสร้างบ้านเรือนรุกล้ำแนวบริเวณที่จะก่อสร้างประกอบกับ ฝนตกหนัก ทำให้ระดับน้ำสูงกว่าปกติในบริเวณพื้นที่ก่อสร้าง และขอหยุดงานตั้งแต่วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป แต่ผู้ฟ้องคดีแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เร่งเข้าปฏิบัติงาน เนื่องจาก จังหวัดปทุมธานียังไม่ได้ประกาศเป็นพื้นที่ประสบภัยพิบัติ บริเวณพื้นที่ก่อสร้างโครงการ ยังสามารถปฏิบัติงานได้ ต่อมา จังหวัดปทุมธานีมีประกาศจังหวัดปทุมธานี ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๔ ประกาศพื้นที่ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในพื้นที่อำเภอสามโคกซึ่งรวมถึงพื้นที่ หมู่ที่ ๕ ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี เนื่องจากเกิดอุทกภัยตั้งแต่วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหนังสือลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ ขอหยุดงานย้อนหลังตั้งแต่วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป อ้างว่าน้ำท่วมพื้นที่ก่อสร้าง ผู้ฟ้องคดีจึงทำบันทึก แนบท้ายสัญญา E๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๕ โดยกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หยุดงาน นับตั้งแต่วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ และตามสัญญาจ้างกำหนดให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ซึ่งคิดเป็นระยะเวลาการก่อสร้างคงเหลือตามสัญญาจ้างจำนวน ๔๘ วัน นับตั้งแต่แจ้งให้เข้าปฏิบัติงานคือในวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๕ จึงขยายระยะเวลาทำงานให้แก่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จำนวน ๔๘ วัน ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องดำเนินการก่อสร้างให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แต่เมื่อถึงวันดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังไม่เข้าดำเนินการ ก่อสร้างตามสัญญา ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

/เข้าปฏิบัติงาน...

เข้าปฏิบัติงาน โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แจ้งยืนยัน จะทำการก่อสร้างให้แล้วเสร็จ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๕ แจ้งสิ้นสุดระยะเวลาตามสัญญาจ้างและสงวนสิทธิ์การเรียกค่าปรับ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งมีหนังสือลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ฟ้องคดี ขอขยายระยะเวลาตามติกณะรัฐมนตรีที่กำหนดมาตรการให้ความช่วยเหลือประกอบการก่อสร้างที่ได้รับผลกระทบจากเหตุอุทกภัย ผู้ฟ้องคดีจึงทำบันทึกแบบท้ายสัญญาจ้าง เลขที่ E๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขยายระยะเวลาให้แก่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเวลา ๑๘๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ก่อนครบกำหนดดังกล่าวผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แจ้งสงวนสิทธิ์เรียกค่าปรับ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ ยืนยันที่จะทำงานจนแล้วเสร็จและยินยอมเสียค่าปรับ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ตกลงกันตามบันทึกแบบท้ายสัญญาลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ตกลงปรับลดปริมาณงานในช่วงระยะเวลา STA๐+๑๙๙–STA๐+๑๔๙ กว้าง ๑.๕๐ เมตร ยาว ๗.๕๐ เมตร พร้อมร่างระบายน้ำแบบตัวยู ยาวรวมสองข้าง ๑๕.๐๐ เมตร คิดเป็นค่างานที่ปรับลด จำนวน ๘๑,๔๐๐ บาท เหลือวงเงินค่าจ้างจำนวน ๒,๔๑๙,๕๙๙.๗๕ บาท หลังการปรับลดงาน กลุ่มงานนิติกรรมตรวจสอบผลการทำงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามสัญญาและไม่ปฏิบัติตามสัญญา ผู้ฟ้องคดีจึงคิดค่าปรับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๖ รวมค่าปรับจำนวนทั้งสิ้น ๑,๗๕๖,๗๙๙.๕๐ บาท และมีหนังสือลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๖ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชำระค่าปรับดังกล่าวแก่ ผู้ฟ้องคดีภายใน ๗ วัน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๖ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ชำระและมีหนังสือลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๖ ขอยกเลิกสัญญาและให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้เงินส่วนที่ก่อสร้างไปแล้วจำนวน ๑,๗๔๙,๙๙๙.๔๒ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖ แจ้งบอกยกเลิกสัญญาร่วมสงวนสิทธิ์การเรียกค่าปรับและค่าเสียหาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๖ หลังจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือบอกเลิกสัญญากับผู้ฟ้องคดีแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงผู้ฟ้องคดีทวงถามค่าก่อสร้างจำนวน ๑,๗๔๙,๙๙๙.๔๒ บาท ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าว เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๖ แต่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๖ แจ้งปฏิเสธการจ่ายเงิน ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๗ ถึงผู้ฟ้องคดีขอรับความช่วยเหลือตามติกณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๔๐๖/ว๒๐๘ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เรื่อง การพิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการก่อสร้างที่ได้รับผลกระทบจากการขาดแคลนแรงงานอันเนื่องมาจากการปรับค่าจ้างขั้นต่ำ ผู้ฟ้องคดี มีหนังสือลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗ แจ้งรับเรื่องการขอรับความช่วยเหลือดังกล่าว แต่ไม่ชำระค่างานก่อสร้างตามสัญญาให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งหลังจากบอกเลิกสัญญากับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แล้ว

/เจ้าหน้าที่...

เจ้าหน้าที่กองซ่างของผู้ฟ้องคดีมีบันทึกข้อความ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ รายงานหัวหน้า
งานนิติกรของผู้ฟ้องคดีว่า ปริมาณงานที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการจริง เป็นเงิน ๑,๖๐๖,๒๘๓ บาท
คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๒๕ ของงานทั้งหมด ต่อมาผู้ฟ้องคดีว่าจ้างให้บริษัท พ้าพร จำกัด ดำเนินการ
ก่อสร้างแทนผู้ฟ้องคดีในส่วนของงานฝาปิดรางระบายน้ำ เป็นเงินค่าจ้าง จำนวน ๓๗,๐๐๐ บาท
ตามสัญญาจ้างเลขที่ ๑๔/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ ซึ่งบริษัท พ้าพร จำกัด ส่งมอบงาน
และรับค่าจ้างแล้ว ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องชำระค่าปรับและค่าเสียหายแก่
ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชำระค่าปรับจำนวน
๒,๐๔๐,๙๘๕ บาท และค่าเสียหายที่ต้องว่าจ้างผู้รับจ้างรายอื่นดำเนินการแทน จำนวน
๓๗,๐๐๐ บาท และค่าการทำงานที่ยังไม่ได้ทำหากต้องว่าจ้างผู้รับจ้างรายใหม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย
เป็นจำนวน ๔๓๓,๓๐๖.๗๕ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๔๕๗,๒๙๑.๗๕ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ภายใน
๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับหนังสือแจ้งเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙
แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพิกเฉย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อกลับปกรองชั้นต้น ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง
ร่วมกันหรือแทนกันชำระเงินค่าปรับ ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยจำนวน ๒,๔๕๗,๔๖๘.๓๘ บาท
และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๒,๔๕๗,๒๙๑.๗๕ บาท นับถ้วนจาก
วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นฟ้องແย়মารพร้อมกับ
คำให้การ ขอให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินค่างานก่อสร้างพร้อมดอกเบี้ยจำนวน ๑,๙๐๖,๗๘๐.๖๓ บาท
พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑,๗๔๗,๙๙๙.๘๒ บาท นับแต่วันฟ้องແย়ম
เป็นต้นไป จนกว่าผู้ฟ้องคดีจะชำระให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองแล้วเสร็จ และให้ผู้ฟ้องคดีชำระ
ค่าฤชาธรรมเนียม และค่าที่ปรึกษาภูมายแทนผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง ศาลปกรองชั้นต้นพิพากษา
ให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินจำนวน ๑,๔๐๙,๒๓๓.๘๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี
ของต้นเงินจำนวนดังกล่าว นับถ้วนจากวันฟ้องແย়মเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
คืนค่าธรรมเนียมศาลบางส่วนตามส่วนของการชนคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดี (ในส่วนยอดเงินจำนวน
๓๐๒,๔๔๕.๖๘ บาท) และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (ในส่วนยอดเงินจำนวน ๑,๗๑๖,๙๖๓.๑๗ บาท)
ยกฟ้องແย়মของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นพ้องด้วยกับคำพิพากษาดังกล่าว จึงอุทธรณ์
คัดค้านคำพิพากษาของศาลปกรองชั้นต้นต่อศาลปกรองสูงสุด

ศาลปกรองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาภูมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง
ประกอบด้วยแล้ว

คดีมีประเด็นต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองต้องชำระ
ค่าปรับและค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เพียงใด และผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชำระ
ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หรือไม่ เพียงใด

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า สัญญาจ้างเลขที่ E/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙
เป็นสัญญาระหว่างผู้ฟ้องคดี “ผู้ว่าจ้าง” กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ “ผู้รับจ้าง” โดยผู้ฟ้องคดีว่าจ้าง

/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ทำงานโครงการก่อสร้างเสริมระดับถนนคอนกรีตเสริมเหล็กบริเวณตลาดบางเตยและสะพานทางเท้า หมู่ที่ ๔ ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ตามรูปแบบรายละเอียดที่แนบท้ายสัญญา โดยตกลงค่าจ้างเป็นจำนวนเงิน ๒,๔๙๙,๘๘ บาท ซึ่งได้รวมภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน ๑๖๓,๕๕๑.๓๙ บาท ตลอดจนภาษีอากรอื่นๆ และค่าใช้จ่าย ทั้งปวงด้วยแล้ว โดยถือราคาเหมารวมเป็นเกณฑ์ กำหนดการจ่ายเงินค่าจ้าง เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก่อสร้างเสร็จตามสัญญา รวมทั้งทำการทิ่ก่อสร้างให้สะอาดเรียบร้อย และคณะกรรมการ ตรวจรับการจ้างไว้ถูกต้อง สัญญาดังกล่าวมีข้อตกลง ดังนี้ ข้อ ๕ (๑) กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องเริ่มทำงานที่รับจ้างภายในวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และจะต้องทำงานให้แล้วเสร็จสมบูรณ์ ภายในวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถ้าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้ลงมือทำงานภายในกำหนดเวลา หรือไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา หรือมีเหตุให้เชื่อได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถทำงานภายในกำหนดระยะเวลาหรือจะแล้วเสร็จล่าช้าเกินกว่ากำหนดเวลาหรือ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำผิดสัญญาข้อใดข้อหนึ่ง หรือเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ตรวจการจ้าง หรือผู้ควบคุมงาน หรือบริษัทที่ปรึกษาซึ่งได้รับมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดี มีสิทธิที่จะบอกเลิกสัญญานี้ได้ และมีสิทธิจ้างผู้รับจ้างรายใหม่เข้าทำงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ลุล่วงไปด้วยดี ข้อ ๑๕ กำหนดให้หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามเวลา ที่กำหนดไว้ในสัญญาและผู้ฟ้องคดียังมิได้บอกเลิกสัญญา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องชำระค่าปรับ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นจำนวนร้อยละ ๐.๒๕ ต่อวัน ... นับถัดจากวันที่กำหนดแล้วเสร็จตามสัญญา หรือวันที่ผู้ฟ้องคดีได้ขยายให้จนถึงวันที่ทำงานแล้วเสร็จจริง นอกจากนี้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยอมให้ผู้ฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายอันเกิดจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำงานล่าช้าเฉพาะส่วนที่เกินกว่า จำนวนค่าปรับและค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้อีกด้วย ในระหว่างที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังมิได้บอกเลิก สัญญานั้น หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาต่อไปได้ ผู้ฟ้องคดีจะใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาและใช้สิทธิตามข้อ ๑๖ ที่ได้ และถ้าผู้ฟ้องคดีได้แจ้งข้อเรียกร้อง ไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อครบกำหนดแล้วเสร็จของงานขอให้ชำระค่าปรับแล้ว ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิ ที่จะปรับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จนถึงวันบอกเลิกสัญญาได้อีกด้วย

คดีมีข้อเท็จจริงว่า สัญญาจ้างเลขที่ E๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ข้อ ๕ ข ได้กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องเริ่มทำงานที่รับจ้างภายในวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และจะต้องทำงานให้แล้วเสร็จสมบูรณ์ภายในวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ ทำงานทีกแนบท้ายสัญญาลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๕ ขยายระยะเวลาทำงานให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จำนวน ๔๙ วัน ตั้งแต่วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เนื่องจาก ประสบปัญหาอุทกภัย หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ฟ้องคดีขอขยายระยะเวลาตามติความรัฐมนตรีที่กำหนดมาตรการให้ความช่วยเหลือ ผู้ประกอบการก่อสร้างที่ได้รับผลกระทบจากเหตุอุทกภัย ผู้ฟ้องคดีจึงทำงานทีกแนบท้ายสัญญาจ้าง

/ลงวันที่...

ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขยายระยะเวลาให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเวลา ๑๙๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ กรณีจึงเห็นได้ว่า เหตุอุปสรรค จากปัญหาอุทกภัยได้รับการขยายระยะเวลาจำนวน ๑๙๐ วัน ตามมติคณะรัฐมนตรีแล้ว การที่ศาลปกครองชั้นต้นนำระยะเวลาที่ได้ขยายจำนวน ๔๙ วันในเหตุอุทกภัยเดียวกันมาหักออก จำนวนวันที่ต้องคิดค่าปรับอีกจึงเป็นการไม่ถูกต้อง และการที่ศาลปกครองชั้นต้นนำจำนวนวัน ๓๒ วันที่อ้างว่าได้รับอุปสรรคจากปัญหาอุทกภัยระหว่างวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นเหตุเดียวกันมาหักออกจากจำนวนวันที่ต้องคิดค่าปรับอีกจึงเป็นการไม่ถูกต้องเช่นกัน อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังขึ้น เนื่องจากไม่อาจขยายระยะเวลาซ่อนกันจาก เหตุเดียวกันได้ และการที่ผู้ฟ้องคดีทำบันทึกแบบท้ายสัญญาจ้างลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขยายระยะเวลาการก่อสร้างให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จนถึงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เป็นการขยายระยะเวลาจากเหตุอุทกภัยเดียวกันที่ยาวกว่าระยะเวลาตามบันทึกแบบท้ายสัญญา ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นคุณแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มากกว่าอยู่แล้ว จึงต้องถือกำหนด ระยะเวลาตามบันทึกแบบท้ายสัญญาฉบับดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องดำเนินการก่อสร้าง ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถทำงาน ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าวได้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นฝ่ายกระทำผิดสัญญาตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิบอกเลิกสัญญาและมีสิทธิเรียกค่าปรับจาก ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในอัตรา้อยละ ๐.๒๕ ต่อวัน จนถึงวันบอกเลิกสัญญา ทั้งนี้ ตามข้อ ๑๕ ของสัญญาจ้าง ส่วนบันทึกแบบท้ายสัญญาลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ที่ผู้ฟ้องคดีได้ตกลง ปรับลดปริมาณงานและจำนวนเงินค่าจ้างให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นั้น เนื่องจากเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างงานในส่วนดังกล่าวได้ ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีบันทึกแบบท้ายสัญญา เพื่อปรับลดปริมาณงานดังกล่าว อันเป็นการช่วยเหลือผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้สามารถดำเนินการ ก่อสร้างส่วนที่เหลือให้แล้วเสร็จได้โดยเร็ว โดยบันทึกฉบับดังกล่าวมีได้มีข้อตกลงขยายระยะเวลา การก่อสร้างให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังคงมีหน้าที่ต้องชำระค่าปรับ เนื่องจากการผิดสัญญาจนกว่าผู้ฟ้องคดีจะบอกเลิกสัญญา เมื่อผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่าสัญญาจ้างได้สิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เป็นระยะเวลานานแล้ว และในกรณีที่จะต้องมีการปรับตามสัญญา หากจำนวนเงินค่าปรับ จะเกินร้อยละสิบของวงเงินค่าจ้าง ให้ผู้ฟ้องคดีพิจารณาบอกเลิกสัญญา เว้นแต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะยินยอมเสียค่าปรับโดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ ให้ผู้ฟ้องคดีพิจารณาผ่อน分期การบอกเลิกสัญญา ผู้ฟ้องคดีจึงให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยืนยันการดำเนินงานโครงการดังกล่าว โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ ยืนยันที่จะทำงานจนแล้วเสร็จและยินยอมเสียค่าปรับ จึงเป็นการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยอมรับผิดในค่าปรับโดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ แม้จะล่วงเลยระยะเวลา สิ้นสุดสัญญาจ้างมานานแล้ว และเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ ยังมิได้มีการบอกเลิกสัญญา

/การที่...

การที่ศาลปกครองชี้ต้นคิดจำนวนเงินค่าปรับตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นเวลา ๑๒๖ วันและหักออกจาก ๔ วันและ ๓๒ วัน ตามลำดับ จนเหลือค่าปรับเพียง ๑๙ วันจึงเป็นการไม่ชอบ อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีพึงขึ้น เมื่อผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖ แจ้งบอกเลิกสัญญาภัยกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิเรียกค่าปรับในอัตราร้อยละ ๐.๒๕ ต่อวัน ของวงเงินตามสัญญานับแต่วันผิดสัญญาในวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จนถึงวันบอกเลิกสัญญามีอยู่วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖ อย่างไรก็ตาม ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดี และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ตกลงทำบันทึกแนบท้ายสัญญาลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ โดยตกลงปรับลดปริมาณงานและจำนวนเงินค่าจ้างลงจำนวน ๘๑,๔๐๐ บาท จาก ๒,๔๗๙,๘๘๙.๗๕ บาท คงเหลือค่าจ้าง ๒,๔๗๙,๘๘๙.๗๕ บาท คิดเป็นวันละ ๖,๐๔๖.๕๐ บาท เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีส่งมอบงานล่าช้า เป็นเวลา ๓๓๖ วัน คิดเป็นค่าปรับจำนวน ๒,๐๓๑,๖๒๔ บาท คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๒๖ ของค่าจ้างตามสัญญา แต่โดยที่ค่าปรับตามสัญญาเป็นค่าเสียหายที่กำหนดไว้ล่วงหน้าเพื่อเป็นมาตรการป้องกันมิให้คู่สัญญาประพฤติผิดสัญญา และเมื่อเป็นข้อตกลงส่วนหนึ่งของสัญญา กรณีจึงต้องยึดถือข้อสัญญาที่ให้ไว้ต่อกันเป็นสำคัญ โดยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๙๓ บัญญัติว่า ถ้าเบี้ยปรับที่รับนั้นสูงเกินส่วน ศาลจะลดลงเป็นจำนวนพอสมควรก็ได้ ซึ่งการที่จะวินิจฉัยว่า สมควรเพียงใดนั้น ท่านให้พิเคราะห์ถึงทางได้เสียของเจ้าหนี้ทุกอย่างอันชอบด้วยกฎหมาย ไม่ใช่แต่เพียงทางได้เสียในเชิงทรัพย์สิน ... ดังนั้น การพิจารณาว่าเบี้ยปรับสูงเกินส่วนหรือไม่ เพียงใดนั้น จำต้องพิจารณาทางได้เสียของหน่วยงานของรัฐซึ่งมิใช่แต่ในทางทรัพย์สิน ประกอบ พฤติกรรมของคู่สัญญาเป็นรายกรณีไป เมื่อพิจารณาถึงพฤติกรรมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ต้องเริ่มทำงานที่รับจ้างภายใต้วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และต้องทำงานให้แล้วเสร็จสมบูรณ์ภายในวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แม้ผู้ฟ้องคดีขยายระยะเวลาปฏิบัติงานตามสัญญาออกไปอีกถึงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีเข้าทำงานล่าช้า และเมื่อครบกำหนดเวลาตามสัญญาจ้างที่ขยายออกไปแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังทำงานก่อสร้างไม่แล้วเสร็จ โดยผู้ฟ้องคดี มีหนังสือแจ้งให้เร่งปฏิบัติงานหลายครั้ง แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ยังทำงานไม่แล้วเสร็จ จนถึงวันถูกบอกเลิกสัญญา ซึ่งผู้ฟ้องคดียอมคาดหมายได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จ หากผู้ฟ้องคดีบอกเลิกสัญญากับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แล้วดำเนินการทำผู้รับจ้างรายใหม่ให้ทำงานต่อจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ย่อมทำให้การก่อสร้างตามสัญญาจ้างไม่ล่าช้าออกไป การที่ผู้ฟ้องคดี ปล่อยให้เวลาล่วงเลยไปถึงวันที่บอกเลิกสัญญาร่วม ๓๓๖ วัน ทำให้มีค่าปรับสูงถึงร้อยละ ๘๑.๒๖ ของค่าจ้างตามสัญญา ซึ่งคิดเป็นเงินจำนวน ๒,๐๓๑,๖๒๔ บาท จึงเป็นเบี้ยปรับที่สูงเกินส่วน ศาลมีอำนาจพิจารณาลดค่าปรับลงตามสมควร ตามมาตรา ๓๙๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อพิจารณาพฤติกรรมของผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และทางได้เสียของผู้ฟ้องคดี เกี่ยวกับอุปสรรคในการจัดทำบริการสาธารณณะแล้ว เห็นควรลดค่าปรับเหลือร้อยละ ๕๐

/ของค่าปรับ...

ของค่าปรับจำนวน ๒,๐๓๑,๖๗๔ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องชำระค่าปรับจำนวน ๑,๐๑๕,๘๑๒ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชำระค่าปรับแก่ผู้ฟ้องคดีภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับหนังสือดังกล่าว เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ซึ่งครบกำหนดชำระวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๗ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพิกเฉย จึงต้องชำระดอกเบี้ยพิดนัดในอัตราอ้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗ คิดเป็นดอกเบี้ย ๑,๘๗๘.๕๖ บาท รวมเป็นเงินที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องชำระให้แก่ผู้ฟ้องคดี จำนวนทั้งสิ้น ๑,๐๓๑,๖๗๐.๕๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราอ้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑,๐๑๕,๘๑๒ บาท นับถ้วนจากวันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี

สำหรับค่าการงานที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการไปแล้วนั้น ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้นำพยานหลักฐานมาแสดงให้เห็นได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการก่อสร้างไปแล้วเท่าใด จึงไม่อาจกำหนดให้ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดในค่าการงานจำนวน ๑,๖๐๖,๒๙๓ บาท ได้ นั้น เห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๙๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า เมื่อคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งได้ใช้สิทธิเลิกสัญญาแล้ว คู่สัญญาแต่ละฝ่ายจำต้องให้อภัยฝ่ายหนึ่งได้กับคืนสูญนาะดังที่เป็นอยู่เดิม วรรคสาม บัญญัติว่า ส่วนที่เป็นการงานอันได้กระทำให้และเป็นการยอมให้ใช้ทรัพย์นั้น การที่จะชดใช้คืน ท่านให้ทำได้ด้วยใช้เงินตามควรค่าแห่งการนั้นๆ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า หลังจากผู้ฟ้องคดีบอกเลิกสัญญากับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แล้ว เจ้าหน้าที่กองซ่างของผู้ฟ้องคดีมีบันทึกข้อความ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ รายงานหัวหน้างานนิติกรของผู้ฟ้องคดีว่า ปริมาณงานที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการจริง เป็นเงิน ๑,๖๐๖,๒๙๓ บาท คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๒๕ ของงานทั้งหมด ซึ่งหนังสือของเจ้าหน้าที่กองซ่างดังกล่าวเป็นการรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตน และเจ้าหน้าที่ดังกล่าวไม่มีส่วนได้เสียในจำนวนปริมาณงานที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ดำเนินการกรณีจึงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำงานได้ในปริมาณงานและมูลค่างานจำนวนดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงต้องใช้เงินค่าการงานดังกล่าวให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้นำพยานหลักฐานมาแสดงให้เห็นได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการก่อสร้างไปแล้วเท่าใด จึงไม่อาจกำหนดค่าการงานได้แน่น ไม่อาจรับฟังได้ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องชำระเงินจำนวน ๑,๖๐๖,๒๙๓ บาท เป็นค่าการงานให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า หลังจากผู้ฟ้องคดีบอกเลิกสัญญา กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๖ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าก่อสร้างแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง โดยผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๖ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องชำระค่าการงานให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ภายในวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ชำระค่าการงานดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงตกเป็นผู้ผิดนัดชำระหนี้ตั้งแต่วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีสิทธิเรียกร้องให้ผู้ฟ้องคดีชำระดอกเบี้ยพิดนัดในอัตราอ้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑,๖๐๖,๒๙๓ บาท ตั้งแต่วันผิดนัดถึงวันฟ้องແย়ং (๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๗) เป็นเงินจำนวน ๑๑๐,๕๗๐.๑๗ บาท

/รวมเป็นเงิน...

รวมเป็นเงินที่ผู้ฟ้องคดีต้องชำระให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จำนวนห้าสิบ ๑,๗๑๖,๘๖๓.๑๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตรา้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑,๖๐๖,๒๙๓ บาท นับตั้งจากวันฟ้องແย়เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทึ้งสองต้องชำระค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี เนื่องจากผู้ฟ้องคดีมิค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในการจ้างผู้รับจ้างรายอื่นเข้าดำเนินการก่อสร้างแทนงานที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องดำเนินการตามสัญญา กรณีผู้ฟ้องคดีได้ว่าจ้างให้บริษัท พัพร จำกัด ดำเนินการก่อสร้างแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในส่วนงานฝาปิดระบายน้ำ ตามสัญญาจ้างเลขที่ ๑๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๖ เป็นเงินค่าจ้างจำนวน ๓๗,๐๐๐ บาท และกรณีผู้ฟ้องคดีได้ว่าจ้างให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด โชควนชัยก่อสร้าง ดำเนินการก่อสร้างโครงการก่อสร้างยกระดับทางเท้า คสส. บริเวณตลาดบางเตยซึ่งมีบริเวณวัดบางเตยกางโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ตามสัญญาจ้างเลขที่ ๑๔/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ เป็นเงินจำนวน ๒๕๓,๐๐๐ บาท นั้น เห็นว่า สัญญาจ้างเลขที่ E๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ข้อ ๔ ได้กำหนดค่าจ้างไว้เป็นเงินจำนวน ๒,๔๙๙,๙๙๙.๗๕ บาท เมื่อหักค่าการงานที่ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการก่อสร้างไว้แล้วเป็นเงินจำนวน ๑,๖๐๖,๒๙๓ บาท ยังเหลือเงินตามสัญญาสำหรับงานส่วนที่ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้ดำเนินการก่อสร้างอีกเป็นเงินจำนวน ๘๙๓,๗๐๖.๗๕ บาท การที่ผู้ฟ้องคดีได้ว่าจ้างให้บริษัท พัพร จำกัด ดำเนินการก่อสร้างแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในส่วนงานฝาปิดระบายน้ำ เป็นเงินค่าจ้างจำนวน ๓๗,๐๐๐ บาท จึงยังอยู่ในงบประมาณส่วนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังไม่ได้ดำเนินการก่อสร้าง อีกทั้งการที่เจ้าหน้าที่กองช่างของผู้ฟ้องคดีมีบันทึกข้อความ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ รายงานหัวหน้างานนิติกรของผู้ฟ้องคดีว่าปริมาณงานในส่วนที่ยังไม่ได้ดำเนินการปริมาณฝ่าร่างระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กแบบรางยู ระยะทางรวม ๔๖๓ เมตร คิดเป็นเงิน ๔๕๓,๗๐๗.๖๒ บาท ซึ่งมากกว่าค่าจ้างตามสัญญาจ้างเลขที่ ๑๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๖ ที่ผู้ฟ้องคดีว่าจ้างบริษัท พัพร จำกัด ให้ดำเนินการก่อสร้างแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในส่วนงานฝาปิดระบายน้ำ จึงเห็นได้ว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับความเสียหายจากการจ้างผู้รับจ้างรายใหม่เพื่อเข้าดำเนินการก่อสร้างแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้ว่าจ้างให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด โชควนชัยก่อสร้าง ดำเนินการก่อสร้างโครงการก่อสร้างยกระดับทางเท้า คสส. บริเวณตลาดบางเตยซึ่งมีบริเวณวัดบางเตยกางตามสัญญาจ้างเลขที่ ๑๔/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ เป็นเงินจำนวน ๒๕๓,๐๐๐ บาท นั้น ไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้แสดงพยานหลักฐานใดๆ ที่แสดงได้ว่าผู้ฟ้องคดีว่าจ้างให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด โชควนชัยก่อสร้าง ดำเนินการก่อสร้างโครงการดังกล่าว อีกทั้งปริมาณงานดังกล่าวที่ยังเป็นข้อเท็จจริงที่มิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลปกครองชั้นต้น ศาลปกครองสูงสุด จึงไม่อาจพิจารณาข้ออุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวได้

/สำหรับ...

สำหรับกรณีดอกเบี้ยระหว่างเวลาผิดนัดนั้น ได้มีการประกาศใช้พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งมาตรา ๒ แห่งพระราชกำหนดดังกล่าวบัญญัติให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบKA เป็นต้นไป คือตั้งแต่วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๔ โดยมาตรา ๓ แห่งพระราชกำหนดฉบับเดียวกัน บัญญัติว่า ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๗ ถ้าจะต้องเสียดอกเบี้ยแก่กันและมิได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยโดยนิติกรรมหรือโดยบทกฎหมายอันชัดแจ้ง ให้ใช้อัตราอัรยยะสามต่อปี วรรคสอง อัตราตามวรรคหนึ่งอาจปรับเปลี่ยนให้ลดลงหรือเพิ่มขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจของประเทศได้โดยตราเป็นพระราชบัญญัติโดยปกติให้กระทรวงการคลังพิจารณาทบทวนทุกสามปีให้ใกล้เคียงกับอัตราเฉลี่ยระหว่างดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์...” มาตรา ๔ บัญญัติว่า ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๒๒๔ หนี้เงินนั้น ให้คิดดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดในอัตราที่กำหนดตามมาตรา ๗ หากด้วยอัตราเพิ่มร้อยละสองต่อปี ถ้าเจ้าหนี้อาจเรียกดอกเบี้ยได้สูงกว่านั้นโดยอาศัยเหตุอย่างอื่นอันชอบด้วยกฎหมาย ก็ให้คงส่วนดอกเบี้ยต่อไปตามนั้น ...” และมาตรา ๗ บัญญัติว่า บทบัญญัติ ตามมาตรา ๒๒๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ ให้ใช้แก่การคิดดอกเบี้ยผิดนัดที่ถึงกำหนดเวลาชำระตั้งแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงการคิดดอกเบี้ยผิดนัดในระหว่างช่วงเวลา ก่อนที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ซึ่งถือเป็นเวลา ก่อนที่ศาลจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีนี้ ดังนั้นในส่วนที่เกี่ยวกับดอกเบี้ยผิดนัดในคดีนี้จึงต้องนำบทบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์โดยพระราชกำหนดดังกล่าวมาบังคับใช้ด้วย

ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินจำนวน ๑,๔๐๙,๒๓๓.๘๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราอัรยยะ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าว นับถัดจากวันฟ้องແย়েং เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คืนค่าธรรมเนียมศาลบางส่วนตามส่วนของ การชนะคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดี (ในส่วนยอดเงินจำนวน ๓๐๒,๔๘๕.๖๘ บาท) และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (ในส่วนยอดเงินจำนวน ๑,๗๑๖,๘๖๓.๗๗ บาท) ยกฟ้องແย়েংของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยบางส่วน

พิพากษาแก่ค้ำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชำระเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดี จำนวน ๑,๐๑๗,๖๘๐.๕๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราอัรยยะ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑,๐๑๕,๘๑๒ บาท นับแต่วันฟ้องคดี (วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗) จนถึงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๔ และดอกเบี้ยในอัตราอัรยยะ ๓ ต่อปี หรืออัตราดอกเบี้ยใหม่ที่กำหนดในพระราชบัญญัติ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๗ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หากด้วยอัตราเพิ่ม

/ร้อยละ...

ร้อยละ ๒ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑,๐๑๕,๘๗๒ บาท นับแต่วันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๔ เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จ และให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จำนวน ๑,๗๑๖,๘๖๓.๗๙ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราอุปถัมภ์ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑,๖๐๖,๒๙๗ บาท นับแต่วันฟ้องเย้ง (วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๗) จนถึงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๔ และดอกเบี้ยในอัตราอุปถัมภ์ ๓ ต่อปี หรืออัตราดอกเบี้ยใหม่ที่กำหนดในพระราชบัญญัติ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๗ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ ๒ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑,๖๐๖,๒๙๗ บาท นับแต่วันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๔ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้ชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษา คืนค่าธรรมเนียมศาล ทั้งสองชั้นศาลตามส่วนของการชนะคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดี และคืนค่าธรรมเนียมศาลในชั้นศาลปกครองขั้นต้นตามส่วนของการชนะคดีให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยกฟ้องเย้งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒

นายวุฒิชัย ไทยเจริญ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

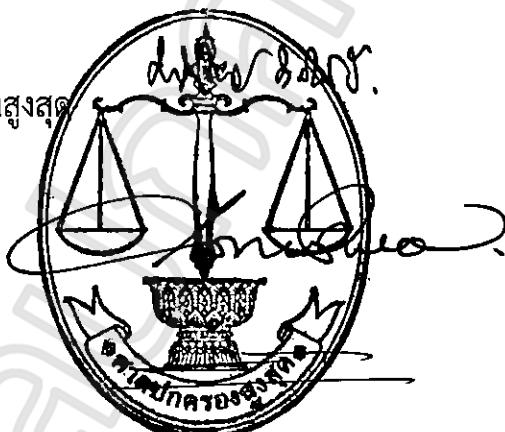
นายมานิตย์ วงศ์เสรี
ตุลาการหัวหน้าคณะกรรมการคุณศala

นายไชยเดช ตันติเวสส
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสัมฤทธิ์ อ่อนคำ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นางสุมารี ลิมปิโภวath
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

ตุลาการผู้แต่งคดี : นายศิริ มีแสงสกุล

